GENEL-İŞ

EMEK

TÜRKİYE GENEL HİZMETLER İŞÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANIDIR

15 MART 1980 SAYI:358

YÜCEL YAMAN KÜTÜPHANESİ

DİSK:"MÜCADELEMİZDE ANARŞİZME VE MACERACILIĞA YER YOKTUR"

İŞÇİ VE EMEKÇİLER ÖNCELİKLE HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİNİ KORUMAYI AMAÇLAYAN BİR MÜCADELE İÇİNDEDİRLER.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFININ MÜCADELE SÜRECİNDE MAHKUM EDİLEN YÖNTEMLERDE DİRENEN, İŞÇİ SINIFI ADINA YAPILDIĞI İLERİ SÜRÜLEN DAVRANIŞLARIN,HAKLI MÜCADELEMİZE KARŞI KULLANILMASINA ASLA İZİN VERMEYECEĞİZ.

DİSK, MACERACI VE BİREYSEL EYLEMLERİ ONAYLAMADIĞINI,BU TÜR EYLEMLERİN İŞÇİ SINIFIMIZIN HAKLI MÜCADELESİ OLARAK GÖSTERİLMESİNE İZİN VERMEYECEĞİNİ VE BU TÜRDEN EYLEMLERİN KARŞISINDA OLDUĞUNU BİR KEZ DAHA KESİNLİKLE İFADE EDER.

DİSK Yürütme Kurulu, son olaylara ilişkin görüşlerini 6.3.1980 günü bir bildiri ile açıkladı. DİSK'in açıklamasında şöyle denildi:

"Türkiye'de toplumun ağır bunalımı giderek artmakta, yoğunlaşmakta, kitleleri umutsuzluğa yılgınlığa itecek boyutlara ulaşmaktadır. Emperyalizme bağımlı ekonomik yapıdan kaynaklanan bu bunalımın aşılması için toplumda çıkarları değişik olan sınıflar arasındaki mücadele giderek sertleşmektedir. Özellikle egemen sömürücü sınıfların, işçi ve emekçilerin hak ve özgürlüklerini daha da kısıtlayarak bazılarını tümüyle yok ederek sömürülerini artırmak ve böylelikle bunalımı aşmayı istedikleri bilinmektedir. Bu yol bunalımdan çıkış için tek yol olarak kitlelere sunulmakta ve inandırılmak ve de kabul ettirilmektedir. Buna karşılık işçi ve emekçiler öncelikle hak ve özgürlüklerini korumayı amaçlayan bir mücadele içindedirler.

Bu anlamda "anarşi ve terörü önleme" **bahanesiyle getirilmek istenen yeni önlemler egemen sömürücü sınıflar açısından yaşamsal önem taşımaktadır.**

Son günlerin olayları kamuoyuna, egemen sınıfların bu amacına hizmet edecek biçimde yansıtılmaktadır. Siyasal iktidar bu olayları sömürerek kullanmaktadır. Polisin silah araması yaptığı kahveye bu aramadan hemen sonra faşist cinayet şebekeleri saldırmakta, kahvedekileri kurşunlamaktadır, "dur" **emrine uymadığı gerekçesiyle öldürülen masum insanların ölümleri toplumu otoriter bir yönetim karşısında suskunluğa, teslimiyete mahkum etmenin propoganda araçları olarak kullanılmaktadır. Bütün bunlar Türkiye'yi; ABD ve NATO'nun Ortadoğu'daki saldırı karakolu durumuna getirmenin amaçlandığı bir ortamda gelişmektedir.**

Son günlerde özellikle sıkıyönetim bölgelerinde işçi sınıfı bilimine ve mücadelesine tamamen ters maceracı ve bireysel eylemler bu genel gidişi egemen sınıflar açısından kolaylaştırabilecek bir tırmanış göstermiştir. Dün de asli görevi ile uzaktan yakından ilgisi olmamasına rağmen, bankaları beklemekle görevlendirilen iki er öldürülmüştür. Aynı gün Zeytinburnu'nda 9 yaşında bir çocuk öldürülmüştür. Zile'de faşist terör egemen kılınmış,1 kişi öldürülmüş,içinde savcının da bulunduğu birçok kişi yaralanmıştır.

İşçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın hak ve özgürlüklerini savunmaya kararlı olan DİSK, bütün bu değerlendirmelerin ışığında, bu tür eylemlerin kim ve ne adına yapılırsa yapılsın karşısındadır.

Ardı 11.Sayfada

TERÖR...

Hükümetler geliyor, hükümetler gidiyor. Her gelen hükümet anarşiyi, terörü durduracağını söylüyor. Yeni baskı yasaları getiriliyor, cezalar artırılıyor, ağırlaştırılıyor. Ama terör durmuyor, aksine giderek azgınlaşıyor, boyutlarını genişleterek sürüyor.

Savcılara, yargıçlara, işçilere, öğretmenlere, öğretim görevlilerine, gazetecilere, avukatlara, polise, bekçiye kısacası her kesimden, her meslekten yurttaşlarımıza karşı girişilen silahlı, bombalı saldırıların ardı arkası kesilmeden sürüyor. Canlar alan, ocaklar söndüren anarşi, ülkenin dörtbir yanında kol geziyor. Tehlike büyüyerek sürüyor.

Teröristler, son zamanlarda saldırılarına bir başka halka daha eklediler. Bu ülkede yaşayan her yurttaş gibi, vatani görevini yapan erler, kurşunlara hedef oluyor, yaşamlarını yitiriyorlar. Eline silah tutuşturulan; kafasına ölüm, kan, cinayet, intikam hırsı doldurulan kurulu makinalar, programlandıkları süre içinde önlerine kim çıkarsa çekiyorlar tetiği, basıyorlar kurşunu. Ve asli görevleri ile ilgili olmamasına karşın, bankaları beklemekle görevlendirilen erler öldürülüyor...

Diğer sütunlarımızda, tam metninide bulacağınız üst örgütümüz **DİSK**'in son olaylara ilişkin görüşleri açıklanırken, şöyle deniliyor:

"İşçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın hak ve özgürlüklerini savunmaya kararlı olan DİSK , bu tür eylemlerin kim ve ne adına yapılırsa yapılsın karşısındadır."

8.DÖNEM ERKEN OLAĞAN GENEL KURULUMUZ 19-20 NİSAN'DA TOPLANIYOR

Sendikamızın **8.Dönem Erken Olağan Genel Kurulu** 19-20 Nisan 1980 tarihlerinde **Ankara**'da toplanıyor. Genel kurul'da **"Tek Tip Demokratik Tüzük"** görüşülecek ve karar organlarının seçimi yapılacaktır. 1978'in Nisan'ında yapılan 7.Dönem Olağan Genel Kurul'dan sonra geçen süre içindeki çalışmaların da değerlendirileceği Genel Kurul hazırlıkları yoğun biçimde sürdürülüyor.

HABERİ 3.SAYFADA

YORUM

VERGİYİ YİNE EMEKÇİLER ÖDEYECEKTİR

Geçen sayımızda önemli olan şeyin gelir dağılımında adalet sağlamak olduğunu vurgulamış ve üretim araçlarının özel mülk konusu bulunduğu toplumlarda bu adaletin de sağlanamayacağını belirtmiştik. Ayrıca, egemen sınıfların ulusal gelirden daha fazla pay almak için, vergiyi de bir araç olarak kullandıklarını ve bir de bu yoldan emekçileri soyduklarını açıklamıştık.

Demirel Hükümetinin Meclislere sunduğu yeni vergi tasarıları işte bu amaçla hazırlanmış bir ek sömürü

(Ardı 15.Sayfada)

ÖRGÜT

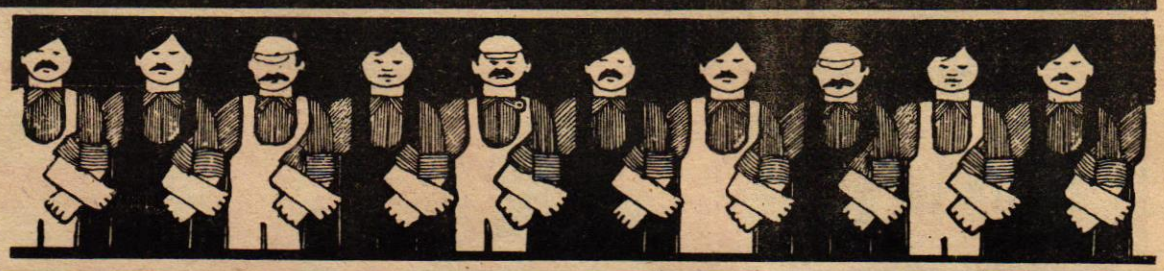

ANKARA VE İSTANBUL DİRENİŞLERİMİZ BAŞARIYLA SONUÇLANDI

● Ankara' da 7500 işçi 38 gün, İstanbul' da 12 bin işçi 2 gün yiğitçe direndiler ve tüm haklarını aldılar

Andaş: "Sendikamız bu soruna kalıcı çözüm bulunması için mücadelesini sonuna kadar sürdürecektir"

Temizlik işçileri 39'uncu gün başlarken veznelerin önünde haklarını almak için toplandılar.

Ankara Belediyesinin çeşitli işyerlerinde çalışan sendikamız üyesi **7500** işçinin **6 Şubat** sabahı başlattığı direniş, **38** gün sonra, tüm hakların alınmasıyla birlikte kaldırıldı. Üç aylık ücretleri ile, toplu sözleşme farklarından kalan 5 biner lira, ikramiye ve diğer sosyal hakları ödenmediği için **6 Şubat** sabahı işi bırakarak yasal hak eylemine başlayan **7500** işçi, **38** gün boyunca kararlılıklarını bir kez daha gösterdiler.

"İstemekte haklı, almakta kararlıyız" diyenler, **"Başarımızın Koşulu: Birlik-Mücadele-Dayanışma"** diyenler, **"Terimizi döke döke, hakkımızı söke söke alacağız"** diyenler sözlerinde durdular ve haklarını aldılar. Söke söke aldılar. Birlikte mücadele ederek, dayanışmanın en güzel örneklerini vererek aldılar kazanılmış haklarını.

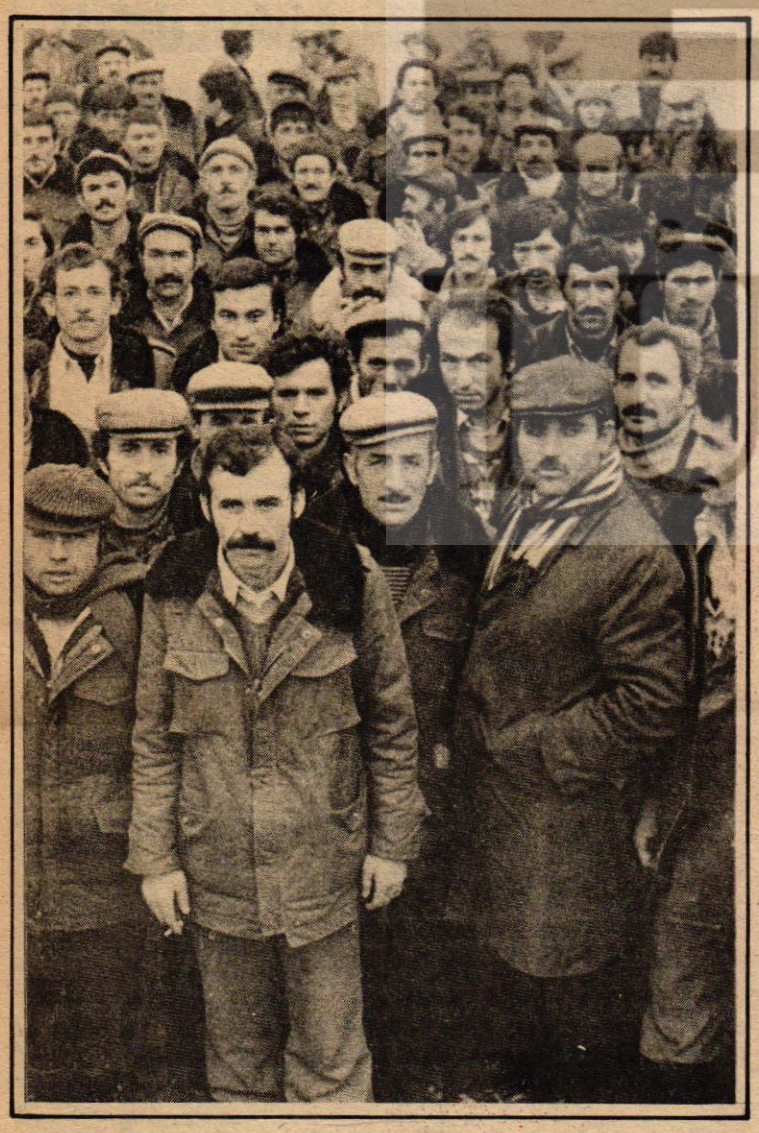

Direnişe katılan arkadaşlarımızdan bir grup, direniş sırasında...

Ankara direnişimiz **38** gün sonra, **14 Mart** günü tüm hakların ödenmeye başlanması sonucu kaldırılmış ve **15 Mart** sabahından itibaren işbaşı yapılmıştır.

Genel Sekreterimiz **Ertan Andaş**, Ankara Belediyesi işçilerinin 38 gün süren direniş sonunda tüm haklarını aldıklarını ve böylece direnişi kaldırdıklarını söylemiştir. **Andaş**, yaptığı yazılı açıklamada aynen şöyle demiştir:

"Ankara Belediyesindeki üyelerimizin 38 gündür yürüttüğü yasal hak eylemi, başarıyla sona ermiştir. Bugüne kadar birikmiş bulunan 3 aylık ücret, 5000'er TL. lık sözleşme farkı, ikramiye ve diğer Sosyal haklar, Belediye tarafından ödenmeye başlamıştır. Kendilerine 103 gündür bir kuruş para ödenmeyen işçi arkadaşlarımız, yarın sabahtan itibaren işbaşı yapacaklardır.

Belediye işçilerine ve Ankara halkına aylardır yapılan zulmün son bulması kuşkusuz sevindiricidir. Başkent Ankara'daki gergin bekleyişin, işçi arkadaşlarımıza kazanılmış haklarının ödenmesiyle sona ermesi, üyelerimizin kararlı dav-

Ankara direnişinin tüm haklar alınarak bitmesinden sonra, direnişe katılan arkadaşlarla kısa bir söyleşi yaptık. Bize şunları söylediler:

Ali Taşçı-Direnişimiz bir ayı geçti. Bizim hakkımızı vermeyenler şimdi şehrin haline bakıp utansınlar. Yediğimiz borç 30 bini buldu. Şimdi 20-25 bin alacağız. Ama dört ayda herşey çok pahalandı. Bizim para neye yarar ki...

Durmuş Çiğdem-Direnişimiz sükun içinde ve güzel geçti. Hakkımızı vermeyenlere gücümüzü birdaha gösterdik. Ama bu arada, bizim alacağımız paranın da değeri düştü. Bakkaldan veresiye ala ala yüzümüz kalmadı. Şimdi alacağımız parayı da borca kapatacağız. Bu gidişle Belediye gelirleri yasası çıkmazsa daha çok direniş olur.

ÖRGÜN

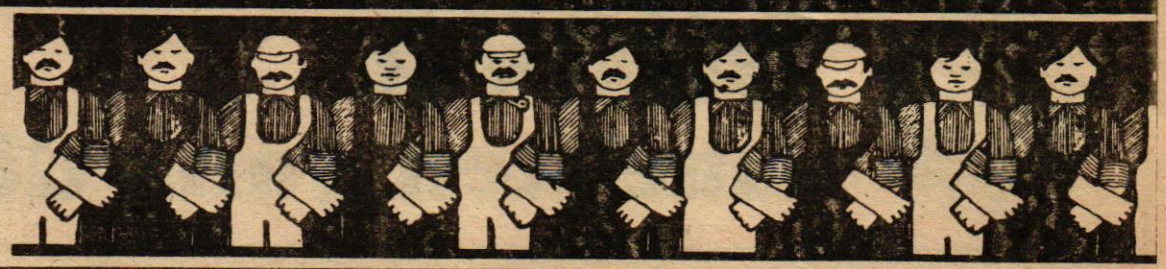

ranışı sonucunda gerçekleşmiştir.

Ancak yıllardır tekrarlanan ve her defasında olumsuzlukları birkat daha artan bir soruna köklü bir çözüm bulunmalıdır. Belediyeler gerçekçi, sağlam ve yeterli gelir kaynaklarına kavuşturulmadıkça, kısa dönemde çözümlenmiş gibi görünen sorun, ilerde daha da ağırlaşacaktır. Tüm ilgililere ve Parlamentoya sesleniyoruz: Belediye işçilerini angaryaya, kent halkını büyük sıkıntılara, belediyeleri de iş yapamaz hale sokan bu dert çözümlenmelidir. 32 yıldan beri hiçbir değişiklik yapılmayan Belediye Gelirleri Yasası süratle ele alınmalıdır.

Sendikamız bu soruna kalıcı bir çözüm bulunması için mücadelesini sonuna kadar sürdürecektir."

İSTANBUL DİRENİŞİ

İstanbul Belediyesinde çalışan sendikamız üyesi işçilerden bir bölümü aylık ücretlerini ve toplu sözleşme ile kazanılan bazı haklarını alamadıkları için iki gün süren bir direniş yaptılar. Direniş süresince tüm hizmetler durdu.

Direnişin ikinci gününde hakların ödenmeye başlanması sonucu direniş kaldırılmış ve direnişe çıkan arkadaşlarımız yeniden işbaşı yaparak çalışmaya başlamışlardır.

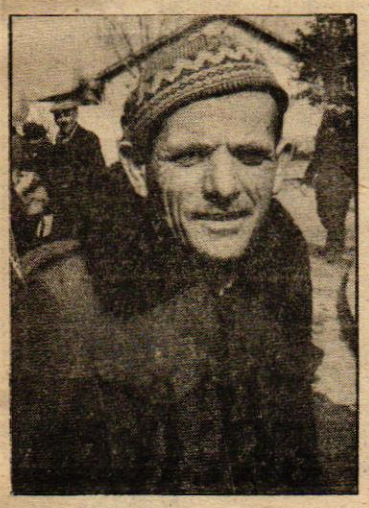

Fen İşleri Müdürlüğü işçileri, para almak için bekliyorlar.

38 gün boyunca çalışmadılar, direndiler ve haklarını söke söke aldılar...

Osman Demirlibahçe-Maaş alamadığımızdan bütün esnafa borçlandık. Direnişi yaptık haklarımızı aldık. Ama, bu para durumu hep böyle mi gidecek. Paramızın zamanında verilmesi için işveren gerekeni yapsın. Eğer paramız zamanında verilmezse, biz direnişten korkmayız. Direnişe gideriz. Hakkımızı da söke söke alırız. Bunu böyle bilsinler. Bir ay çöpleri toplamadık şehrin halini gördünüz. Biz çalışmaktan da korkmayız, haklarımızı almak için direnmekten de. Tedbirlerini alsınlar, paramızı zamanında versinler.

Ahmet Şanlı-Dört ay maaş alamayınca direnişe geçtik. Şimdi işte maaş kuyruğunda bekliyoruz. Dört ay taş toprak yemediğimize göre ettiğimiz borçları da bu parayla kapatacağız. Yani bu işe bir çıkar bulsunlar.

Biz hakkımızı zamanında almak istiyoruz. Çoluk çocuk evde perişan oluyor. Hakkımızı zamanında versinler yoksa bu direnişlerin ardı arkası kesilmez.

Durdağı Karataş-17 senedir belediyede çalışıyorum. Şimdiye kadar hiç böyle aç kaldığımız olmamıştı. Seçim toplantılarında haspıhal toplantılarında tüm başbakan, bakan ve milletvekilleri konuşmalarının ilk kelimesinde işçiden yanayız diyorlardı. Biz işçiler buna hayır diyoruz. Eğer bizim temsilcimiz olsalardı, Başbakan Süleyman Demirel'in televizyon konuşmasına ve belediye işçilerinin anarşist olduğunu söylemesine cevap verirlerdi. Biz direniş yaptık, ama haklarımızı almak için yaptık. Aç açına çalışmaya devam mı edecektik yani?: Kazandığın hakkını istemek anarşi mi?...Biz gazetemiz EMEK aracılığıyla haykırıyoruz ve diyoruz ki; temizlik işlerinde çalışan 3 bin 500 temizlik işçisi, hastanelerin, pastanelerin lokantaların pisliğini döküyor, sokakların pisliğini süpürüyorlar. Bunlardan anarşist olamaz. 1500 kanal işçisi beylerin kanallarını temizliyorlar. Boylarına kadar pislik içine giriyorlar. Anarşi bunun neresinde?. Asfaltta çalışan, bütangaz kokusunu yutan, ciğerlerini zedeleyen bir işçi anarşist olamaz. Taşocağında 9 kiloluk balyozla taş kıran büz şantiyesinde büz döken ama elinin emeğini alamayan bu işçilerden anarşi beklenemez. Onlar ancak haklarını almak için direnirler.

8.DÖNEM ERKEN OLAĞAN GENEL KURULUMUZ 19-20 NİSAN'DA TOPLANIYOR

DİSK 6.Genel Kurulu'nun aldığı kararlar arasında, **"Sendikalarda içe dönük demokrasinin uygulanması bu tüzüklerin demokratikleştirilmesi"** başlığını taşıyan bir karar da bulunmaktadır.

Genel Kurul'dan hemen sonra tüzük çalışmaları başlatılmış ve üye sendikalardan, oluşturulacak **Tek Tip Tüzük** ile ilgili görüşleri istenmişti. Bu doğrultuda hazırlanan tüzük taslağı sendikaların eleştirilerine sunulmuş ve daha sonra, 7 kişilik bir komisyon tüzüğü hazırlamakla görevlendirilmişti. Hazırlanan **"Tek Tip Demokratik Tüzük"**ün **30 Nisan 1980** tarihine kadar, tüm üye sendikalarca yaşama geçirilmesine ilişkin bağlayıcı karar, **DİSK** Genel Yönetim Kurulu toplantısında oybirliği ile alınmıştı.

Genel Kurulumuzun, bu karar doğrultusunda **30 Nisan 1980** tarihine kadar toplanarak, **Tek Tip Demokratik Tüzüğü** yaşama geçirmesi gerekiyordu.

Bu aşamada yetkili organlarımız **1981'in Nisan'ında** yapılması gereken, **8.Dönem Olağan Genel Kurul** tarihini bir yıl öne alarak, Tüzük toplantısı ile birlikte, seçimli olarak yapılmasını kararlaştırdı.

Bu durumda, **8.Dönem Erken Olağan Genel Kurulumuz 19-20 Nisan 1980** tarihlerinde **Ankara'**da toplanacaktır. Genel Kurul için çalışmalar başlatılmış ve yoğun biçimde sürdürülmektedir.

Direniş günlerinden bir görüntü.

DÜNYA emekten yana dönüyor

SAVAK İŞKENCELERİ İNSANOĞLUNUN ÇEKTİKLERİNİN EN ACISI

İran halkına yıllarca kan kusturan ve sonuçta İran halkının başkaldırısıyla tahtından devrilen **Şah**'ın suçlarını araştıran komisyon çalışmalarına devam ediyor. Uluslararası komisyon, uzun süren çalışmaları sırasında, **İran** Gizli Haberalma Örgütü **SAVAK**'ın işkencelerine uğramış 1200 kişiyle görüştü ve durumlarını inceledi. Uluslararası komisyonun başkanı **Cezayir**'li Hukukçu **Muhammet Beccavi**, **SAVAK** kurbanlarına hitaben yaptığı konuşmada, **"İnsanı çok duygulandıran bir tecrübe komisyon üyelerinin zihnine kazınacaktır"** dedi. Komisyon sözcüsü ise, verdiği demeçte, olayı, **"İnsanoğlunun çektiklerinen en acı vereni"** biçiminde nitelemiştir.

İran'da, **SAVAK** yönetici ve işkencecileri devrimden sonra cezalandırılmışlardır.

Polisario ile Fas arasındaki savaş beşinci yılını doldurdu

Batı Sahra'nın bağımsızlığı için savaşan **Polisario** Gerillaları ile **Fas** arasındaki savaş 5. yılını doldurdu.

Eski bir **İspanyol** sömürgesi olan ve fosfat yataklarıyla önem kazanan bölgede bağımsızlıkçı eğilimler zafere doğru ilerliyor.

Batı Sahra'daki sayısız göçebe toplulukların bağımsızlığı için savaşan **Polisario, Cezayir** ve **Libya** tarafından da destekleniyor.

Geçen yıl, gerillaların elde ettiği sayısız askeri ve politik başarılara karşın, **Fas,** uluslararası ilişkilerde gittikçe yalnız kalmış ve kendi sınırları içinde 200 kilometre ilerleyen **Polisario**'ya karşı savaşa girişmişti.

Polisario'nun liderlerine göre, örgüt, artık bölgede barışı sağlayabilecek güce erişmiştir.

El-Salvador'da cunta yönetimi özel bankaları devletleştirdi

El Salvador'da ilerici güçlerin yoğun muhalefeti ve baskısı sonucunda, Cunta yönetimi, 19 özel bankayı devletleştirmek zorunda kaldı. Ülkedeki beş yabancı bankanında parasal işlem yapmalarını yasakladı.

Geçtiğimiz hafta, başlıca 200 ailenın ellerinde toplanan tarımsal alanları da toprak reformu uyarınca kamulaştırarak, köylülere dağıtma kararı almak zorunda kalan cunta, bankalar konusundaki kararla birlikte, tüm mevduatın güvence altına alındığını da açıkladı.

ŞİLİ'DE YENİ BASKI YASALARI GETİRİLDİ

Şili'de Faşist Diktatör **Pinochet** yönetimindeki iktitar, işçi sınıfı ve emekten yana tüm güçler üzerindeki baskıları artıracak yeni yasalar çıkardı.

Konuyla ilgili kararnamelerde, İçişleri Bakanına, faşist yönetimi eleştirenleri üç ay sürgüne gönderme ya da evlerinde göz altında tutma yetkisi veriliyor.

Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren baskı yasaları, daha önce, yalnızca Devlet Başkanına ve sıkıyönetim zamanlarında tanınan yetkilerin kapsamını genişletiyor.

Şili'de faşizme karşı mücadele eden güçler, ülkelerine emekten yana bir düzen getirmek için eylemlerini sürdürüyorlar. Tüm ülkelerin işçi sınıfları ve emekten yana güçleri de şili halkının özgürlük mücadelesini destekliyor.

İspanya'da yeni faşistler şiddet eylemlerini yoğunlaştırdı

Faşist diktatör **Franco**'nun 1975 yılı sonlarında ölümü, **İspanya**'da 39 yıllık açık faşist yönetimin sonunu getirmişti. Ne varki, aradan beş yıl geçmeden. **İspanya**'daki yeni faşistler, eylemlerini giderek şiddetlendirdi ve kan dökmeye başladılar. Yeni faşistler, **"demokrasi"**ye, **"İspanya'ya özgü olmayan bir düşün tarzı"** diye bakıyorlar.

"Yeni Güç" adlı bir parti etrafında toplanan **İspanyol** faşistleri, **Franco** yönetimine geri dönülmesini istiyorlar. Faşist parti, çok zengin bir işadamı tarafından finanse ediliyor.

Yeni faşistler, politik örgütlenmelerinin yanısıra, militan-vurucu güçlerini de hızla oluşturuyorlar. Bu örgütlerin eylemleri arasında, solcuların gittikleri kahvelerin taranıp, bombalanması, sokaklarda tedhiş gösterilerinin yapılması, komünist ya da solcu olduğu bilinen kişilerin dövülmesi-öldürülmesi başta geliyor.

İspanya'daki faşistler, heryerde olduğu gibi, toplumcu sloganları da kendilerine mal ederek, halkı kandırmaya çalışıyorlar.

İsrail'de 70 bin öğretmen bir günlük grev yaptı

İsrail'de 70 bin öğretmen 11 Mart günü, 24 saat süren bir grev yaptılar. **Öğretmenler Sendikası** ile hükümet arasında, ücretler konusunda çıkan anlaşmazlığın çözüme bağlanamaması üzerine sendika, aldığı grev kararını yaşama geçirdi. Grevden, birbuçuk milyona yakın öğrenci etkilendi.

Hükümet,70 bin öğretmene yüzde 16 zam önermiş, ancak sendika bunu yetersiz bulmuştu. Bu arada, öğretmenler, yıl sonuna dek, yeni bir greve gitmeyeceklerine dair, hükümete güvence vermeyi de reddettiler.

İngiltere'de çelik işçilerinin grevi onuncu haftasında

İngiltere'de çelik işçilerinin ülke çapında başlattıkları grev, onuncu haftasını doldururken, olaylara sahne oldu. Çıkan olayda bir polis yaralandı ve 36 grev gözcüsü tutuklandı.

Polisler, grevci işçilerin kurduğu barikatı arabayla aşmaya çalışırken yaralandılar. Barikat ortadan kaldırıldıktan sonra altı işçi tutuklandı. Başka bir fabrikada 30 grev gözcüsü ise, kamyonların dışarı çıkmasına izin vermedikleri için gözaltına alındılar.100 bin işçiyi kapsayan 13 sendikanın liderleri, grev gözcülerinin artırılmasını ve **İngiliz Çelik Şirketi**'nin yüzde 11,4'lük ücret artışı önerisi karşısında, yüzde 20 lik artış taleplerinde direnmeyi kararlaştırdılar.

RODEZYA'DA MUGABE, OYLARIN YÜZDE 68'İNİ ALDI

Rodezya'da, beyaz azınlık yönetimine karşı yıllarca silahlı mücadele verdikten sonra, son yapılan seçimlerde oyların yüzde 68'ini alan Yurtsever Cephe Liderlerinden **Mugabe,** hükümeti kurma çalışmalarına devam ediyor.

Mugaba, seçimlerden sonra yaptığı açıklamada, yıllardır sürdürülen bağımsızlık mücadelesinin yeni bir aşamaya ulaştığını belirterek, ırkçı beyazlar rejimine karşı savaşan halkın

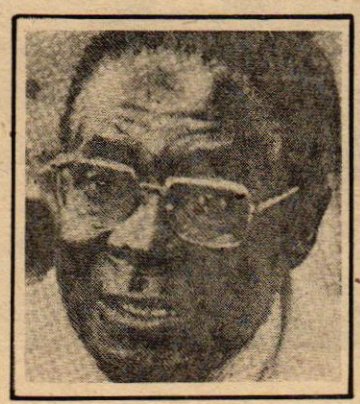

istemlerini yanıtlayacağını ve tüm toplumun yararına uygulamalara girişeceğini söyledi.

Bu arada, **Güney Afrika Cumhuriyeti**'nin ırkçı Başbakanı **Pieter Batha**'da ilk kez, siyahlarla beyazlar arasında, ülkenin sorunlarının görüşüleceği bir toplantı yapılacağını açıkladı. Irkçı yönetimi bu tür bir uygulamaya **Rodezya**'da, **Mugabe**'nin iktidara gelmesi gösteriliyor.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI

örgütlenmesi, eylemleri, mücadelesi

TARİŞ'DE İŞE ALINAN 1500 FAŞİST ÇALIŞMADAN PARA ALIYOR

Tariş'de toplu işten çıkarmalara karşı işçilerin başlattığı direniş bittikten sonra, işveren binbeşyüz faşist militanı işbaşı yaptırdı. Konuyla ilgili olarak bir açıklama yapan **Gıda-İş Sendikası** İzmir Bölge Sekreteri **Yüksel Kızılateş**, şunları söyledi:

"Tariş Genel Müdürü Hakkı Gürün, defalarca fabrikaya yeni işçi alınmadığını söyledi. Ancak 1500 tane faşist militan işe alındı. Ve bunlar, çalıştıkları işyerine gitmeyerek genel müdürlükte bekliyorlar. Hiç çalışmadan paralarını da alıyorlar. Bu faşist militanlar, hiçbirşey üretmeden, genel müdürlükte yemek yiyorlar. Onlar için yapılan bu harcamaların parası, TARİŞ ortağı üretici köylülerden çıkıyor."

TÖB-DER GENEL BAŞKANI VE MYK ÜYELERİ TAHLİYE EDİLDİ

Töb-Der Genel Başkanı **Gültekin Gazioğlu** ve iki arkadaşı, Ankara Sıkıyönetim 3 numaralı Askeri Mahkemesi'nde 10 Mart günü yapılan duruşma sonucunda tahliye edildiler.

Töb-Der, Diyarbakır Şube Başkanı Şehmuz Dip Savat, Şube Başkanı Erdem Uzun, İzmir Şube Başkanı Muammer Toprakçı ve Tunceli Şube Başkanı Ali Can Öztürk'ün tutukluluklarının devamına karar verilen duruşmada söz alan Gazioğlu, **"Tutukluk halinin sürmesinin adli bir skandal olacağını"** söyledi.

Savunma Avukatlarından Halit Çelenk ise, Gazioğlu ve arkadaşlarının tutuklanmalarının yasal dayanağını yitirdiğini belirterek **"Tedbir niteliğinde olan tutuklama, ceza niteliğine dönüştü"** dedi.

Gazioğlu yeniden gözaltına alındı

Gazioğlu, serbest bırakıldıktan üç gün sonra yeniden gözaltına alındı. Öğrenildiğine göre, 13 Mart sabahı evine gelen polislerce alınmış ve birinci şubeye götürülmüştür. **Gazioğlu'**nu götüren emniyet yetkilileri, götürme emrinin Sıkıyönetim Komutanlığınca verildiğini söylemişlerdir.

ANTBİRLİK'DE DİRENİŞ SÜRÜYOR

Antbirlik işyerlerinde bir ay önce başlayan ve yaklaşık 3 bin 500 sınıf kardeşimizin katıldığı direniş sürüyor.8Mart günü, Vali'nin başkanlığında, sendika yöneticileri ve Genel Müdürün katıldığı toplantıda da sonuç alınamadı.

Görüşmelerde, **Antbirlik** Genel Müdürü'nün, sendikalarının isteklerini kabul ettiği, ancak daha sonra toplanan işyeri Yönetim Kurulu'nun anlaşmayı red ettiği bildiriliyor.

Antbirlik'teki direnişçi işçiler, Türkiye İşçi Sınıfının yanlarında olduğunu bilerek, haklarını alıncaya dek mücadeleyi sürdürmekte kararlılar.

RIDVAN BUDAK TUTUKLANDI

Tekstil grevleri sürerken, **Tekstil Sendikası Genel Başkanı Rıdvan Budak**, gözaltına alındı.

Tariş Çiğli İplik Fabrikası işçilerini direnişe teşvik ettiği gerekçesiyle hakkında gıyabi tutuklama kararı çıkarılan **Budak, İzmir**'de yakalanarak cezaevine gönderildi.

Tekstil grevleri yayılıyor

Konfederasyonumuz **DİSK**'e bağlı **Tekstil Sendikası**'nın, işverenle düşülen anlaşmazlık sonucu başlattığı grevler hızla yayılıyor. Gazetemiz baskıya hazırlandığı sırada, tekstil işçisi 15 bin kardeşimiz grevdeydi. **Tekstil Sendikası**'ndan yapılan açıklamada işverenin sözleşme masasına oturmaması halinde, grevlerin dahada yaygınlaşacağı belirtiliyor.

Tekstil grevlerini ziyaret eden **DİSK** Genel Sekreteri **Fehmi Işıklar, Teknik Boya Fabrikası**'nda yaptığı konuşmada, işverenlerin, işçi ve emekçilere karşı ekonomik ve ideolojik saldırı içinde olduğunu belirtti. **Işıklar,** Sıkıyönetim komutanlığının son bildirisi ile grevlere getirilen sınırlandırmanın grev hakkının kullanılması ile ilgili Anayasa maddesiyle çeliştiğini sözlerine ekledi.

Petkim-iş 6 ilaç fabrikasında greve hazırlanıyor

DİSK'e bağlı **Petkim-İş Sendikası**,6 ilaç fabrikasında sürdürdüğü toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde doğan uyuşmazlık sonucu, grev hazırlıklarına başladı.

Petkim-İş, İstanbul'daki Wyetth, Cıba, Geigy, Pfizer, Fako ve Abfar ilaç fabrikalarında greve gidecek. İlaç işverenlerinin, iş güvencesi, ücretler ve sosyal haklar, çalışma saatleri konularında katı tutuma girmesi üzerine greve gidecek işyerlerindeki tüm hazırlıklar tamamlandı.

KÖY-KOOP Genel Başkanlığına yeniden Nedim Tarhan getirildi

Köy-Koop Olağanüstü Genel Kurulu,9 Mart günü toplantı. Genel Kurul çalışmaları sonucunda, **Nedim Tarhan** yeniden **Köy-Koop** Genel Başkanlığına seçildi.

Köy-Koop'un 24-25 Şubat tarihlerinde Ankara'da yapılan 6. Genel Kurul toplantısı sonuçlarına itiraz edilmiş, bunun üzerine tüm birliklerin katılımıyla, Genel Kurul yeniden toplanmıştı. Genel Kurul toplantısı sonucunda, **Nedim Tarhan** yeniden Genel Başkanlığa seçildi.

MADEN-İŞ GREVLERİ BAŞLADI

Maden-İş'in **1 Eylül 1979** tarihinden buyana, işveren sendikası **MESS** ile **108** işyerinde çalışan **50** bin'e yakın işçiyi kapsayan görüşmelerin anlaşmazlıkla sónuçlanması üzerine, aldığı grev kararı uygulanmaya başlandı.

Grevler **13 Mart** günü 12 işyerinde başladı. Bu işyerlerinde, toplam 5 bin kardeşimiz çalışıyor. **Maden-İş**'in kademeli olarak başlattığı grevlerin, bu günlerde uyuşmazlığa düşülen tüm işyerlerinde yaşama geçirilmesi bekleniyor.

Maden-İş, Merkez Grev Komitesi, konuyla ilgili olarak, yaptığı açıklamada, bir önceki sözleşmenin bitimi olan 1978'de üyelere net ücretlerinden önerdiği artışın bu oranın yarısından az olduğu belirtildi. Açıklamada, **"Kazanılmış haklarımızı geri vermeyeceğiz. Soframızdan eksilen somunumuzu geri alacağız. Grevimiz bunun içindir."** denildi.

Maden-İş üyesi bir işçi öldürüldü

İstanbul'daki **Otosan Fabrikası**'nda, **Maden-İş**'in bildirilerini dağıtan **Mustafa Benlioğlu** adlı bir işçi kardeşimiz, kimliği bilinmeyen üç kişinin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirdi.

Mensucat Santral'da yüzlerce işçi gözaltına alındı

İstanbul'daki **Mensucat Santral Fabrikası**'nda işten çıkarılan arkadaşlarının tekrar işe alınması için 40 gündür direnen işçiler, **13 Mart** günü, polis ve sıkıyönetim görevlilerince gözaltına alındılar.

Sabah erken saatlerde, fabrikayı saran polisler, önce kadın işçiler, sonra da erkekler olmak üzere tüm işçileri gözaltına alırken, işçilerin üyesi oldukları **Türk-İş**'e bağlı **TEKSİF Sendikası** yöneticileri ise, **"kendilerini ilgilendiren bir olayın bulunmadığını"** söyledi.

Mensucat Santral Fabrikası'nda tutuklamalar sürerken, çevre fabrikalardaki işçiler, olayı kınamak amacıyla üretimi durdurdular ve çeşitli gösteriler yaptılar.

DAHA FAZLA KÂR KAN

İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİNE İLİŞKİN FİZİKSEL TEHLİKELER

Bunlar genellikle fiziksel enerjinin değişik biçimlerinin ortaya çıkardığı tehlikelerdir. İnsanda fiziksel ve zihni gerginliğin yanısıra kanser dahil çeşitli hastalıklara yol açabilecek tehlikelerdir.

Bunları gürültü, titreşim, ışıma, ısı, basınç gibi başlıklar altında inceleyebiliriz.

gürültü

İşçi sağlığı ve işgüvenliği tartışmalarında belki üzerinde en az durulan konu gürültüdür. Gürültü çalışmanın doğal bir sonucu sayılır ve çalışkanlarda yıkıcı bir tahribat yapmadığı sanılır. Oysa gürültü en sinsi tehlikelerin başında gelmektedir.

Bugün emperyalist ülkeler, halkları gürültü ile dize getirebilecek gürültü bombaları yapma yarışındadırlar.

ABD'de yapılan son hükümet araştırmalarına göre bu ülkede 16 milyon işçi işitme duyularını belirli ölçüde yitirmiş durumdadırlar.

Federal Almanya'da gürültü ve titreşimden doğan meslek hastalıkları tüm meslek hastalıklarının yüzde onunu aşmıştır.

Avusturalya'da 5.000 işçi arasında yapılan bir araştırmada incelemeye tabi tutulan işçilerin üçte birinde duyma eksikliği görülmüştür.

Çeşitli ülkelerde gürültü sonunda duyma yeteneklerini yitiren işçiler 1 milyon lirayı aşan tazminatlar almaya başlamışlardır.

Türkiye'de ise SSK kayıtlarına göre 1973, 1974, 1975 yıllarında bir tek işçi bile kulak rahatsızlığı geçirmemiş, nedense 1976 yılında birdenbire 299 işçi kulaklarından şikayetçi olmuştur.

Oysa bugün yüzbinlerce işçi gürültülü işyerlerinde çalışmadan dolayı sağırlaşmaktadır.

Gürültü arzu edilmeyen, istenmeyen sestir. Ve özellikle şu işçiler gürültünün getireceği tahribatlara fazlasıyla maruz kalabilirler: Buhar kazanı yapımında çalışanlar, hava alanlarında çalışanlar, tekstil işçileri, demir-çelik işçileri, doğrama işi yapanlar, madeni eşya iş kolunda çalışanlar, kompresör bölümünde çalışanlar, havalı aletleri kullananlar, inşaat işlerinde, barajlarda çalışanlar, traktör gibi gürültülü araçları kullananlar, makine odalarında çalışanlar...

Bu işçiler zamanla arkadaşlarına **"biraz yüksek sesle konuşur musun, duymuyorum"** demeye başlarlar, ama işkoşulları nedeniyle sağırlaşmakta olduklarını farkedemezler.

Gürültü genellikle işçilerde üç tür tahribata yol açar:

1- **Geçici sağırlık**: Bu, zamanla düzelebilen bir rahatsızlıktır. Gürültülü işin bırakılması ile geçici sağırlık düzelebilir.

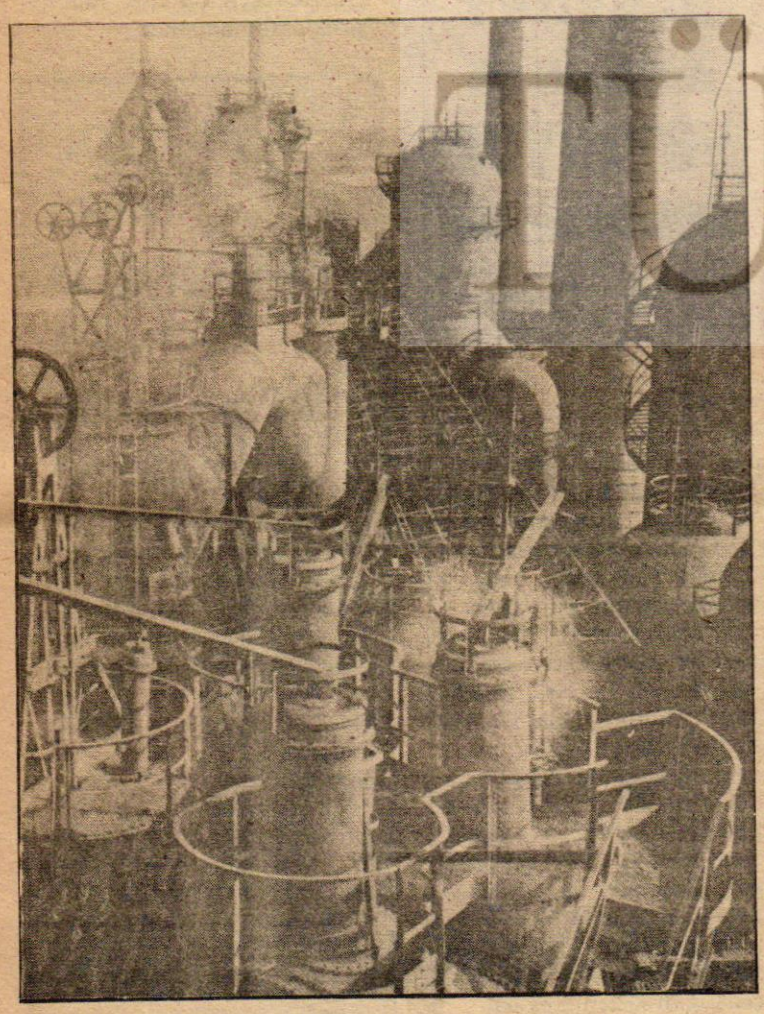

2- **Gürültü sağırlığı**: Bu, işyerlerinde gürültüye uzun süre maruz kalan işçilerde görülür. İç kulakta organik bozukluğa yol açtığı için bu tahribatın geriye dönüşü yoktur.

3- **Gülültünün neden olduğu diğer organik arızalar**: Gürültü işçilerde sindirim düzensizliğine, hazım bozukluğuna, kalp çarpmasına neden olur. Bu ruhsal dengesizlik içinde işçilerin işkazasına uğrama olasılığı biraz daha artar.

Sovyetler Birliği'nde son yapılan araştırmalarda 85 desibel üzerindeki gürültülerin örneğin torna tezgahı gürültüsünün kaslarda, sindirim ve sinir sisteminde zararlara yol açtığı, ülser hastalığına ortam hazırladığı, göz bebeklerinde ve beyinde kan damarlarının genişlemesine yol açarak baş ağrısı yaptığı, yüksek tansiyona neden olduğu kesinlikle ortaya konmuş ve bu sonuçlar üzerine uluslararası kuruluşlarda gerekli önlemler alınmaya başlanmıştır.

Gürültü şiddetinin ölçüsü **desibel**'dir (dB). Hafif yaprak hışırtısı 10 desibel, sayfa hışırtısı 20 desibel'dir. 20 desibel başlangıç sesinin 100 katı, 30 desibel başlangıç sesinin 1000 katı demektir. Normal konuşma 60 desibel şiddetindedir. 80 desibel'den sonra kulakta hasar başlar. Dönerli testere gürültüsü 100 desibel, planya gürültüsü 110 desibel, kazan atölyeleri 120, jet motoru 130, tanksavar roket gürültüsü ise 180 desibeldir. Ses bombasının çıkardığı gürültünün şiddeti de 200 desibel'dir. 130 desibel'den sonra kulak tıkacı olmadan çalışılamaz.

Türkiye'deki en büyük tekstil işyerlerinden birinin dokuma atölyesinde yapılan bir araştırmada gürültü derecesi 102 dB bulunmuş ve işçilerin hemen hepsinde sürekli işitme kaybı olduğu saptanmıştır.

Her ülkede gürültünün son sınırı belirtilmiştir. Türkiye'de İş Yasasına göre çıkarılmış **İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü**'nün 22. maddesinde **"ağır ve tehlikeli işlerin yapılmadığı yerlerde gürültü derecesi 80 desibel'i geçmeyecektir. Daha çok gürültülü çalışmayı gerektiren işlerin yapıldığı yerlerde gürültü derecesi en çok 95 desibel olabilir"**, denilmiştir.

Gürültü derecesi ABD'de, 90, Federal Almanya Cumhuriyeti ve Hollanda'da 80 desibel'dir.

Son yapılan incelemelerde işçilerin daha az gürültülü çalışma koşullarında daha az hata yaptıkları ve daha verimli çalıştıkları ortaya çıkmıştır. Ancak daha az gürültülü bir ortam daha fazla yatırım, daha fazla

para harcamak demektir. **"Daha fazla kâr"** peşinde koşan kapitalistlerin gürültüyü azaltacak önlemlere para harcama niyetleri yoktur.

Gürültü sorununda yalnızca gürültü derecesi önemli değildir. Gürültülü işlerde kaç saat çalışıldığı da önemlidir. 105 desibel'de on yıl çalışmakla, 115 desibel'de bir yıl çalışmak ya da 125 desibel ile 2 ay çalışmak aynı zararlara yol açabilecek eşdeğerli çalışmalardır.

GÜRÜLTÜ KONUSUNDA NELER YAPILABİLİR?

Gürültüye karşı mücadele etmek elbette işçi sağlığına ve işçi güvenliğine ilişkin alınacak diğer önlemlerden bağımsız değildir.

Ancak doğrudan gürültü tehlikesini amaçlayan ve sendikaların uğrunda mücadele etmesi gerekli önlemleri şöyle sıralayabiliriz:

Gürültü öncelikle **kaynağında yokedilmeli** ya da azaltılmalıdır. Daha az gürültülü makinaların yapımı zorlanmalıdır. İşyerlerinde, duvarlar sesin yansımasını önleyecek bir biçimde inşa edilmeli, gerektiğinde çift kapı, çift pencere yapılmalıdır.

Çalışma zemini gürültüyü iletmeyecek malzeme ile döşenmelidir. Gürültülü araçların tamamı ayrı bir bölüme taşınmalıdır. 8 saatlik çalışma ancak 80 desibel'lik işlerde amaçlanmalı, 90 desibel gürültülü işlerde 4 saat, 96 desibel gürültülü işlerde 2 saat çalışılması için mücadele edilmeli ve gürültülü işlerde çalışan işçilerin gürültüye maruz kaldıkları süreler yasa, yönetmelik ve toplu sözleşmeler ile sınırlandırılmalıdır.

Gürültü konusunda koruyucu malzemeler en son çare olarak seçilmelidir.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü'ndeki hakların hayata geçirilmesi için yoğun bir mücadele verilmeli, gürültülü işte çalışacak olan işçiler için işe alınmadan önce duyma testleri yapmalı, işçilerin altı aylık süreler içinde periyodik muayeneleri yapılmalıdır.

DEVAM EDECEK

İŞÇİ SINIFI TARİHİ

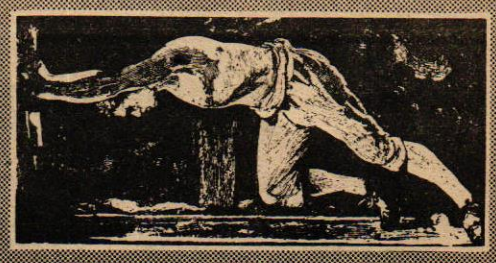

1.ENTERNASYONALİN DOĞUŞU-ETKİNLİĞİ VE ÇALIŞMALARINA SON VERMESİ

Önceki sayımızda, sözcük ve anlam olarak açıkladığımız **Enternasyonal,** işçi sınıfı mücadelesinde ilk somut ifadesini **26 Mayıs 1864** yılında **Londra**'da buldu. Bu tarihte, değişik ülkelerdeki işçi sınıfının öncüleri bir toplantı yaptılar. Bu toplantıdan sonra **32** kişilik bir kurul seçtiler. **Marks** kurula **Alman** işçilerinin temsilcisi olarak girdi. **İngiliz, Fransız** ve diğer ülkeler işçilerinin temsilcileri de kurulda yer aldı. Kurulun amacı, sürekli bir uluslararası dernek kurmak, işçi sınıfı partisinin yönetmeliklerini saptamaktı. Bu toplantıda, **İngiliz** işçi temsilcileri salt ekonomik amaçlarla sınırlı öneriler getirdiler. **Fransız** işçi temsilcileri ise, işçi sınıfının en büyük sorununun mali güç olduğunu, böyle bir kasanın yaratılmasını istediler. **Marks,** kurulda bu iki görüşün eksikliklerini ortaya koydu.

Kurul çalışmaları sonunda iktidara gelecek bir partinin oluşturulması ve uluslararası politikada barış isteyen öneriler bulunan bir **"çağrı"** yayınlandı. Kurulan dernek, **"1.Enternasyonal"** adıyla tarihte yer alan **"Enternasyonal İşçi Derneği"**dir.

Derneğin bu aşamaya ulaşmasının ve kurulun çalışmalarında işçi sınıfı mücadelesini geliştirecek önerilerin yapılmasının bir öncesi şüphesiz vardır. Bu kısa kuruluş sürecini yazdığımız **1. Enternasyonali,** işçi sınıfı biliminin her olguyu zaman **(olgunun olduğu süreç)** ve mekan **(olgunun geçtiği yer ve sosyal çevre)** içinde ele alınarak açıklanabileceği ilkesinden hareketle incelemeye çalışalım.

1.Enternasyonalin düşünsel temeli, **1847-1852** yılları arasında, gizli, **"Doğrular Birliği"** örgütünün yeniden örgütlenmesi olan **"Komünistler Birliği"**nin **Marks** ve **Engels** tarafından kurulmasına dayanır.

Söz konusu birliğin ikinci kongresinde yayınlanan **"Komünist Manifesto"** işçi sınıfı biliminin derlenmiş ilk bildirgesi olmuştur.1 Enternasyonalin fikri temeli de bu bildirgedir. Özellikle **Marks, Enternasyonal** çalışmaları sırasında işçi hareketleriyle yakından ilişki kurma olanağını bulmuş, **-Kapital-i** yazma çalışmalarında bunun büyük rolü olmuştur. Ancak fikri ortamın yanında, **Enternasyonalin** doğuşu günlerindeki sınıf mücadelesi ortamı da göz önüne alınmalıdır.

1800'lü yıllarda **Doğu**'da feodalizm, egemen üretim biçimidir. **Kuzey Amerika**'da köleciliğe karşı savaş sürmektedir. **Batı Avrupa**'da ise kapitalizm, değişik ülkelerde gelişmekte ve kapitalizme karşı her ülke işçi sınıfının ekonomik ve siyasal mücadelesi yükselmektedir. İşçiler, salt ücretlerin artırılması, iş gününün kısaltılması için değil, kapitalizmin bir sistem olarak ortadan kaldırılması için mücadeleye girmektedirler. **Enternasyonal** işte bu ortamın ürünüdür. Burada dikkati çeken bir diğer husus **İngiltere, Fransa, Belçika, Almanya** gibi, kapitalist gelişmenin değişik aşamalarında bulunan bu ülkelerde **1848** devrimlerinin ve **1870 Paris Komünü**'nün gösterdiği gibi, sosyalizmi kuracak güçlerin henüz olgunlaşmamasıdır. **1.Enternasyonal,** daha ilk kuruluşunda **İngiliz** ve **Fransız** işçi önderlerinin salt ekonomik mücadeleye önem veren görüşlerine karşı mücadele vermiştir. Bu mücadeleden sonra da **Enternasyonal** saflarında ayrılıklar çıkmıştır. **1866** yılında **Cenevre**'de yapılan **Enternasyonal**'in 1. Kongresinde, küçük mülkiyeti savunan **Prudhom Culuk** yenilgiye uğratılmıştır. **1869** yılında yapılan **Basel Kongresi** ise bir diğer yanlışlığa, gelişen kapitalizmin iflasa sürüklediği esnafların ve aceleci küçük burjuvaların **Bakunin** etrafında toplanan anarşist görüşüne karşı mücadele vermiş ve **1872**

Komünü yenilgisinden sonra **Avrupa**'da artan siyasal gerginlik ve anarşiyi değerlendiren **Lahey Kongresi**'nde **Enternasyonal**'in merkezinin **Amerika Birleşik Devletleri**'ne taşınması kararlaştırılmıştır.

Enternasyonal kurulduğu andan itibaren işçi hareketlerinin eylem merkezi olmuş ve her ülke işçi sınıfının kendi partisini kurmak için savaşmıştır. İlki **Almanya**'da **(Alman Sosyal Demokrat Parti)** olmak üzere birçok kapitalist ülkede, **Amerika** ve **Avrupa**'nın birçok ülkelerinde işçi sınıfı partilerinin kurulma ve gelişme ortamını sağlamıştır. Bundan özellikle **Paris Komünü**'yle yakından ilgilenen komün sonrasında da komüncülere her türlü desteği gösteren **Enternasyonal** yöneticilerinin **Paris Komünü**'nde, **"Bir proleterya Partisi"** olmamasından çıkardıkları dersin büyük rolü olmuştur. Her ülkede bir işçi sınıfı partisinin kurulması için sürekli uğraş veren **1. Enternasyonal,** bu ortamın doğması üzerine ve bu konudaki görevlerini yerine getirdiğini göz önüne alarak **1876** yılında toplanan **Fiedelfia Kongresi'** de çalışmalarına son vermeyi kararlaştırmıştır.**1. Enternasyonal** değişik ülke işçi sınıflarının bir kaynaşma merkezi, bilgi ve deney alışverişinin, mücadele birliğinin dayanışmasının somut ifadesidir. Uluslararası burjuvazi, başının üzerinde **Demokles**'in kılıcı gibi sallanan bu işçi bayrağına, **"Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz"** sloganında toplanan 1. Enternasyonalcilere karşı elinden geleni yapmış, fakat yürüyen işçi sınıfını durduramamıştır. Ortaya çıktığı geliştiği, çalışmalarına son verdiği **1800**'lü yıllarında uluslararası burjuvazinin, burjuvazi yandaşı soyluların ve küçük burjuvaların bir **"hayalet"** gibi rüyalarına giren **1. Enternasyonal**'in tarihteki kısa öyküsü budur.

öğrenelim öğretelim

ÜRETİM BİÇİMİ

Bir toplumun üretim güçleriyle üretim ilişkileri, birarada, **üretim biçimini** meydana getirirler.

Üretici güçler sürekli bir gelişim içinde bulunurlar ve kendilerine uygun üretim ilişkilerine yolaçarlar. Besbelli ki, toplumsal gelişmenin her aşamasında, bu güçler farklı bir düzeyde oldular. Buna bağlı olarak toplumun ekonomik temeli de her dönemde ayrı özellikler taşıdı. Ancak üretici güçlerle üretim ilişkilerinin geçirdiği evrim, her adımda yeni bir üretim biçimine geçiş olarak tanımlanamaz. Her üretim biçimi, üretim ilişkilerinde meydana gelen köklü değişimle bir başka üretim biçimine yerini bırakır. Kuşkusuz bu çatışmasız ve yumuşak değil, devrim biçiminde bir süreç izlemiştir.

İnsanlık tarihinde, temelde birbirinden farklı beş üretim biçimi saptanmıştır.

1. **İlkel komün,**
2. **Köleci üretim biçimi,**
3. **Feodal üretim biçimi,**
4. **Kapitalist üretim biçimi,**
5. **Sosyalist üretim biçimi.**

İnsanlığın geçmişine uzanarak yapılan incelemelerden, toplumların genel olarak bu beş üretim biçimlerini yaşadıkları saptandı. Bundan, tüm dünyada her toplumun sırasıyla bu aşamaları yaşadığı anlamı çıkarılmamalıdır. Bazı toplumların, kapitalizmi iyice yaşamadan, hatta ona hiç uğramadan sosyalizme geçtikleri biliniyor. Beşli tanımlama, toplumsal evrimin genel olarak izlediği doğrultunun ana düğümleri olarak kavranmalıdır.

İlkel komün düzeninden köleci topluma nasıl geçildiği önceki yazılarda anlatıldı. Köleci toplum, başlangıçta üretici güçlerin gelişimini kamçılayıcı bir rol oynadı. Giderek bu özelliğini kaybetti ve üretim ilişkileri gerici ve gelişimi önlevici bir niteliğe dönüştü. Buna bağlı olarak kölelerle köle sahipleri arasındaki çatışma büyüdü ve feodal üretim biçimine yerini bırakması, köleci toplumda varolan iki temel sınıf arasındaki mücadele ile gerçekleşti. Bu süreç, feodal üretim biçiminde de yaşandı. Üretici güçler ile üretim ilişkileri arasındaki uygunluğun bozulması, bu toplumun iki temel sınıfları olan toprak köleleri ile feodal beyler arasında çatışmalar biçiminde kendisini gösterdi. Burjuvazi ise bu koşulları en iyi biçimde değerlendirecek tek güçtü ve bunu yapmakta gecikmedi. Toprak köleliğine son vereceğini, herkese özgürlük ve demokrasi getireceğini vadederek mücadelenin önünde yürüdü ve feodaliteyi yıkmayı başararak kapitalizmi yerleştirdi.

Kapitalist üretim biçimi iki ana sınıftan oluşuyor. İşçi sınıfı, burjuvazi. Günümüzde Türkiye de bu aşamada bulunuyor. Üretimin toplu halde ve milyonlarca işçi ve diğer emekçilerin emek-gücüyle yapılmasına karşılık, üretim araçlarını elinde tutan burjuvazi tüm servetlere elkoyup milyarlarına milyarlar katıyor, sömürüsünü alabildiğine yoğunlaştırıyor. İşçi sınıfı kapitalizmin bağrında doğdu ve toplumsal yaşam için gerekli olan herşeyin üreticisidir. Buna rağmen ezilen, baskı altında tutulan, sömürülen odur. Tarihin bu aşamasında, tüm kapitalist toplumlarda emekle sermaye arasındaki çelişki gittikçe keskinleşen biçimde yaşanıyor. Bu işçi sınıfı ve burjuvazi arasında süren ve sonuçta işçi sınıfının zaferiyle noktalanacak olan bir sınıf mücadelesidir.

İşçi sınıfı ve diğer emekçiler, dünyanın üçtebirinden fazlasında kendi iktidarlarını kurma başarısını gösterdiler. Üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin kaldırılarak bunların tüm toplumun malı haline getirilmesi, sosyalist üretim ilişkilerinin gerçekleştirilmesi, sınıflı toplumların tarihine artık son veriyor. Bunun yanısıra kapitalizmin eşitsiz gelişiminin yolaçtığı eşitsizlikler, dengesizlik ve diğer olumsuzluklar ortadan kaldırılarak özgürlük ve bolluk toplumu gerçekleştirilmiş oluyor. Ve bu tarihsel gidişin önünde işçi sınıfı yürüyor; bunu önlemeye ise hiç kimsenin gücü yetmez.

GREV BİZİM S

DENİZLİ GREVİMİZ, SINIFIMIZI

Denizli'de 9 Şubat günü greve çıkan 422 sınıf kardeşimiz haklarını söke söke aldılar.7 Mart günü imzalanan protokolle grev kalktı.

Denizli Belediyesinde çalışan sendikamız üyesi işçiler, bu onurlu mücadelede birliklerini, inançlarını ve güvenlerini koruyarak zafere ulaştılar.

Sendikamızla Denizli Belediye Başkanlığı arasında 11 Haziran 79 tarihlerinde bağıtlanan ve 1 Mart 79 tarihinden ge söz del yeı cu ser

Sömürüye, baskıya, zulme karşı; toplu sözleşme ile kazanılan hakların çiğnenmek istenmesine karşı; ekonomik-demokratik kazanımların korunmasına karşı onbinlerce işçi görev başında...

"En yüce değer olan emeğimiz üzerinde kumar oynatmayacağız" diyenler, **"Kazanılmış haklarımızdan bir adım da olsa geriye gitmeyeceğiz"** diyenler. **"Burjuvazinin, ekonomik-demokratik haklarımıza yönelik saldırısını üretim alanlarında göğüsleyeceğiz"** diyenler, **"Sömürü ve baskının olmadığı toplumu mutlaka kuracağız"** diyenler ve de **"ekonomik-demokratik haklarımız için görev başına"** diyenler; binler, onbinler grev alanlarında, görev başında...

Gün değil, hafta değil, ay da değil, yıllar geçiyor grev alanlarında, grev çadırlarında. Mücadele türküleri, özgürlük türküleri söyleniyor. Sömürüsüz ve baskısız bir dünya için atılan tohumlar yeşeriyor. Grev alanlarına yeni alanlar, mücadele alaylarına yeni alaylar katılıyor. Grev davulları çalınıyor, indikçe davulun tokmağı karanlık güçlerin tepesine, yeni yeni mevziler alınıyor.

Isparta'da, **Elbistan**'da, **Tuzla**'da, **Geyve**'de, **Marmaris**'te, **Batman**'da açılan mücadele bayrağı, daha da yükseklerde dalgalandırılıyor. Her türden baskıya, saldırıya karşın, işçi sınıfı bilimi doğrultusunda; kararlılıkla sürdürülüyor grevlerimiz.

Denizli'de mücadeleyi onurla sürdüren grevciler, grev alanında yayın organımız, EMEK gazete

BATMAN'DA HAKLAR ALINDI GREV KALDIRILDI

Batman Belediyesinde çalışan sendikamız üyesi işçiler, grev mücadelesini zaferle sonuçlandırdılar.

Bilindiği gibi, **Batman** grevimiz **11.10.1979** tarihinde başlamış ve **23 Ekim 1979** tarihinde **Bakanlar Kurulu** kararıyla önce **30**, sonra da **60** günlük sürelerle iki kez ertelenmişti. **Bakanlar Kurulu**'nun **90** günlük erteleme süresinin bitiminde ise, **24 Ocak 1980** günü yeniden başlamıştı **Batman** grevimiz.

Sendikamız üyesi **400** işçinin katıldığı grev süresince, grevi kırma amacına yönelik olarak türlü baskılar yapılmış, grevci işçilere gözdağı verilmek istenmiştir. Ama, yiğit grevciler baskılara, kışkırtmalara karşı sürekli uyanık olmuşlar, başlattıkları grevi, amacına uygun biçimde sürdürerek, zafere doğru yürütmüşlerdir. **Batman** da mücadeleyi yiğitçe sürdüren greciler, hiçbir biçimde kışkırtmalara kapılmadan, provokasyona gelmeden hak mücadelesini, yasaların kendilerine tanıdığı ölçüler içinde kalmışlar ve sonunda tüm haklarını alarak grevi kaldırmışlardır.

Yaklaşık iki ay kadar süren **Batman** grevimiz, görüşmelerin yeniden başlaması ve anlaşmaya varılması üzerine, **12 Mart 1980** günü imzalanan protokol sonucu, **13 Mart** sabahı greve son vererek, yeniden çalışmaya başlamışlardır.

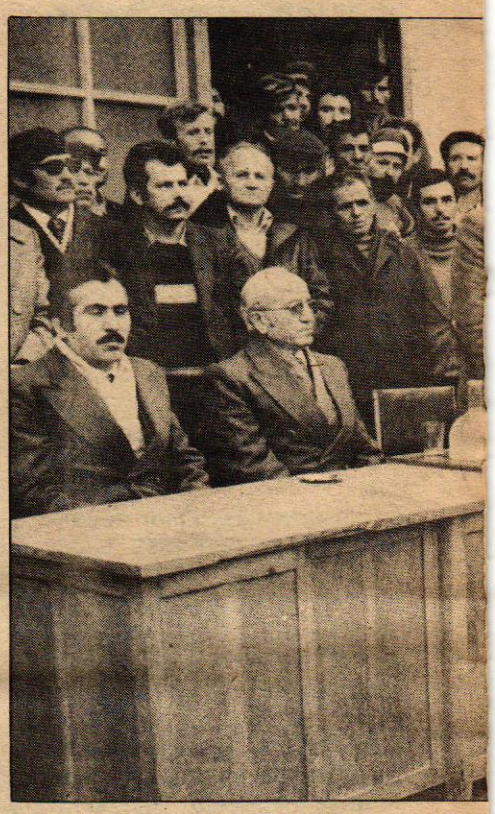

Mücadele kararlılıkla sürdürüldü ve tüm hakl törenine Vali Yardımcısı, Belediye Başkanı ve Komitesi Başkanı Enver Demirci, törende bir k

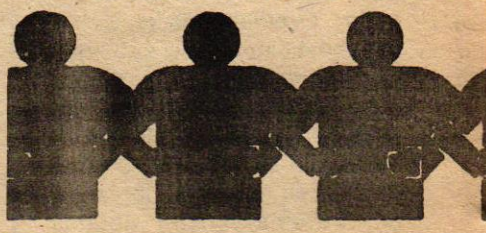

SİLAHIMIZ

N ZAFERİYLE BİTTİ

çerli, işyeri toplu iş
zleşmesinin bazı mad-
lerinin işveren beledi-
ce ihlal edilmesi sonu-
çıkan uyuşmazlık,
ıdikamızın tüm çaba-
larına karşın çözülemeyince, işyerlerinin kapısına grev çadırları dikildi, grev pankartları gerildi.

Uyuşmazlık konularının başında işgüvenliği geliyordu. Asgari ücret uygulamasındaki eksiklikler, geçici işçilerin

Ardı 10. Sayfada

mizi okuyorlar.

Grev süresince davullar çalındı, oyunlar oynandı Denizli'de....

ar alındı. Protokolün imza
grevci işçiler katıldı. Grev
nuşma yaptı.

Çöpçüler ve burjuvazinin yazar-çizer takımı

Ankara Belediyesinin çeşitli işyerlerinde çalışan **Genel-İş** üyesi **7500** işçinin **6 Şubat** sabahı başlattığı direniş, tam **38** gün sürdü ve **38.** günün bitiminde tüm hakların alınması sonucu kaldırıldı. Bu arada **İstanbul** Belediyesinin **Genel-İş** üyesi işçileri iki günlük bir direnişle haklarını aldılar. **İzmir**'de ve diğer bir çok belediyede çalışan işçiler ise, kazanılmış haklarını alamadıkları, aylık ücretleri zamanında ödenmediği için greve hazırlanıyorlar.

1978'de başlayan **Isparta, Elbistan, Tuzla, Geyve** grevlerimizle; **1979**'da başlayan **Marmaris** grevimiz aylarını, yıllarını doldurarak sürüyor. Onbinlerce işçi çoluğunun, çocuğunun ekmek parası için, defter-kalem parası için, bir metre patiska parası için mücadele veriyor.

Toplu sözleşme dönemlerinde burjuvazinin boyalı basını tarafından koparılan yaygaralar, yapılan çığırtkanlıklar belleklerimizdeki tazeliğini korumaktadır.

Alınterini emeğine katarak hizmet üreten belediye işçilerinin, toplu sözleşmelerle kazandıkları üç-beş kuruşu çok görerek gazetelerinde manşete çıkaranları, yazılarının büyük bölümünü belediye işçilerinin ücretlerine ayıran **yazar-çizer-kalemşör** takımını direnişler süresinde aradık, grevlerimiz sürerken arıyoruz.

"İşçiler çöp değil, para süpürüyor" diyenleri, **"Çöpçüler Validen çok kazanıyor"** diyenleri, **"Temizlik işçisi Defterdardan, Albay Generalden daha çok maaş alıyor"** diyenleri aradık. Onbinlerce işçinin günlük ekmek paralarını alamadıkları; açlığın, sefaletin, yokluğun kucağına itildikleri için grev, direniş yaptığı dönemlerde aradık. Gazetelerinde, dergilerinde aradık... Manşetlerinde, yazar-çizer takımının köşelerinde aradık. Ama satırlar arasında bile bulamadık ve de bulamıyoruz.

Ve soruyoruz buradan. Nerelerdeydiniz ey milliyetçi, maneviyatçı, müslüman ve de vatansever yazar-çizer takımı, nerelerdeydiniz? Taa **Kayseri**'deki bir Temizlik işçisinin aylık gelirinin hesabını tutanlar. Başkentin, kendi deyiminizle **"Çöpkent"** görünümüne büründüğü günlerde nerelerdeydiniz? Kaleminiz mi kırıldı, parmaklarınız ya da elleriniz mi? Yoksa, dün Temizlik işçilerinin ücret bordrolarını gören gözleriniz, direniş süresince kör mü oldu?

Yeri geldiğinde tarafsız basın olduğunuzu söyleyip durursunuz. Bu mu sizin tarafsız basın anlayışınız? Hayır, hayır. Sizden tarafsız olmanızı istediğimizi sanmayınız sakın. Elbetteki taraf olacaksınız. Elbetteki kurulu düzenden yana olacaksınız. Çünkü, değirmeninize su taşıyan da, çarkını döndüren de bu çarpık emperyalist-kapitalist düzendir. Düzenden yana değil de; işçilerden, emekçilerden yana olamazsınız elbette. Düzene rağmen, size rağmen mücadelemizi sürdüreceğiz. Sürdüreceğiz ve er-geç sömürünün, baskının olmadığı bir düzen kuracağız. Zamanı durduramayacağınıza göre, bu düzeni kurmamıza da engel olamayacaksınız.

Bu arada, örtülü-kapalı **MC**'nin yönetim ve denetimindeki **TRT**'ye de bir çift sözümüz olacaktır.

Demirel'in -sözde- 100 günün hesabını vermek üzere, üç gün süren basın toplantılarını ekrana getirerek, halkı tiksindirmek mi sizin yayın anlayışınız? **Demirel**'in mantığıyla ve kendine özgü deyimiyle soruyoruz ve diyoruz ki, üç ayrı toplantıda da aynı lafları eden, boşboğazlık ve gevezelikle zaman yitirmenin kimseye yararı olmayacağını söyleyen ve ne acıdır ki, her üç toplantıda da bunun demogojisini yapan **Demirel**'e ekranlarda saatlerce yer veren **TRT**, Başkentin çöp yığınlarıyla dolmasına neden olan ve **38** güne ulaşan direnişe yalnızca iki dakikalık yer vermekle, neyi gözlerden uzak tutmaya çalışmıştır?

Başkentin caddelerinde, sokaklarında biriken, halkın sağlığını ciddi olarak tehdit eden çöp yığınlarını görmezlikten gelmekle, sorunların üstüne şal örtmeye çalışmakla, minnet borçlu olduğunuz siyasilere yardımcı olacağınızı sanıyorsanız, yanılıyorsunuz.

Ankara direnişine ayrılan iki dakikalık süre içinde esnafı ve halkı çöpleri kaldırma yönünde kışkırtmayı amaçlayan **TRT**, devletin resmi bir kuruluşudur, **MC**'nin çiftliği değildir. **Süleyman Demirel**'in çiftliği hiç değildir. **TRT**'nin başında bulunanlar da bunu böylece bilmeli ve bu sözümüzü yabana atmamalıdırlar. Birgün, yaptıklarının hesabını vermek zorunda kalacaklarını unutmamalıdırlar.

Genel-İş üyesi tüm işçiler, işçi sınıfı bilimi doğrultusunda ve yasalar içinde mücadelesini sonuna dek sürdürmekte kararlıdır. Bunu engellemeye, ne **Demirel**'in örgütül-kapalı **MC**'sinin, ne ipotek altına aldığı devletin resmi bir kuruluşu olan **TRT**'sinin, ne de burjuvazinin boyalı basını ve **yazar-çizer** takımının gücü yetmeyecektir.

Bizler, **Ankara** Belediyesinde **14** bin, **İstanbul** Belediyesinde **20** bin, **İzmir** Belediyesinde **8** bin işçi değil, **150 bin Genel-İş üyesiyiz.** Bizler, **600 bin DİSK üyesiyiz.** Bizler, sınıf kardeşlerimizle milyonları oluşturmaktayız.

Gücümüzü görmezlikten gelmeye çalışanlar, kabul etmek istemeyenler **15-16 Haziran**'ları, **16 Eylül DGM Direnişlerini, 20 Mart Faşizme İhtar Eylemlerini, 1 Mayıs**'ları anımsasınlar. Bizler bu mücadele alanlarından süzülerek geldik. Bu mücadelelerimiz bize, çok yönlü deneyimler kazandırdı. Bu kazanımlarımızın aydınlattığı yolda yürümeye devam edeceğiz.

ÖRGÜT

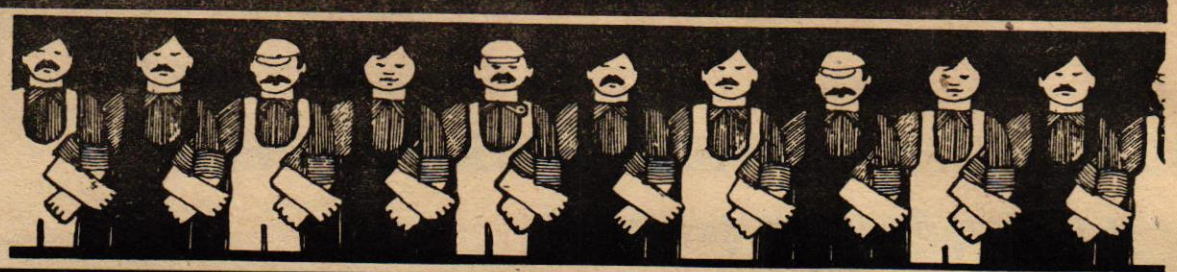

DENİZLİ GREVİMİZ, ZAFERLE BİTTİ

Baştarafı 8. Sayfada

sosyal hakları, aile paraları, haksız işten çıkarmalar, sözleşmeye aykırı işyeri değiştirmeleri, grevimizi haklı kılan nedenlerden başlıcalarıydı.

Denizli Belediyesinde çalışan **Genel-İş** üyesi yiğit işçiler, grevin, **Denizli** halkına karşı değil, haklarını vermeyen belediye işverenine karşı olduğunu tüm davranışlarıyla gösterdiler. Grev sürerken hastane okul ve cami önlerindeki çöpler, kurulan özel ekiplerce toplandı. Buna karşın, **Denizli** halkı da, grevci işçilerin yanında yer aldı. **Denizli**'de bulunan kardeş sendikalar, demokratik kitle örgütleri ve meslek örgütleri de, grevcileri yalnız bırakmadılar.

Grev coşkuyla sürerken, 7 Mart günü taraflar yeniden biraraya geldi. Uzun süren görüşmelerden sonra, haklı taleplerimiz kabul ettirildi ve grev kaldırıldı.

Haklarını alamadıkları için, işi bırakarak greve çıktılar. Ve mücadeleyi başarıyla sonuçlandırdı Denizli grevciler.

Denizli'de greve katılan üyelerimizden bir başka görüntü.

Denizli grevi süresince tüm belediye hizmetleri olurdu. Yollar ve patlayan kanalizasyonlar onarılmadı. Otobüsler çalışmadı. Fotoğrafta da görüldüğü gibi çöpler alınmadı.

GEYVE GREVİMİZ KARARLILIKLA SÜRÜYOR

Geyve Belediyesinde çalışan **Genel-İş** üyesi kardeşlerimizin, birbuçuk yıl önce başlattıkları grev, inanç ve kararlılıkla sürüyor. Geçtiğimiz günlerde, grevi ziyarete gelen kardeş sendika ve demokratik kitle örgütü temsilcileri ile, **Adapazarı** Şubemizin Örgütlenme Sekreteri **Özkan Seven**'in gözaltına alınmaları üzerine, grevci işçiler bir açıklama yaptılar.

10 Şubat günü, grev çadırında düzenlenen basın toplantısına, demokratik örgütlerden 200'ü aşkın temsilci ile basın mensupları katıldı. Toplantıda, iktidarın işçi düşmanı tutumu ve mülki amirlerin greve karşı yönelttikleri baskılar kınandı. Grevi ziyarete gelen arkadaşlarımızdan **39** kişinin gözaltında tutulmaları, antidemokratik bir uygulama olarak nitelendi ve şöyle denildi:

"Geyve'de haklı grevimize karşı yöneltilen saldırı ülke genelinde Amerikancı, NATO'cu, sıkıyönetimci Demirel Hükümetinin Tariş, Ülker, Antbirlik ve birçok işyerlerinde işçi sınıfımıza demokrasi güçlerine ve emekçi halkımıza karşı yönelttiği saldırıların bir parçasıdır.

Kaynağı belli bu ve benzeri türden saldırılar, nereden gelirse gelsin gelişen sınıf sendikacılığını, işçi sınıfımızın, savaşsız, sömürüsüz, yaşanası bir dünya mücadelesini durduramayacaktır. Aksine mücadelemiz serpilip gelişecektir."

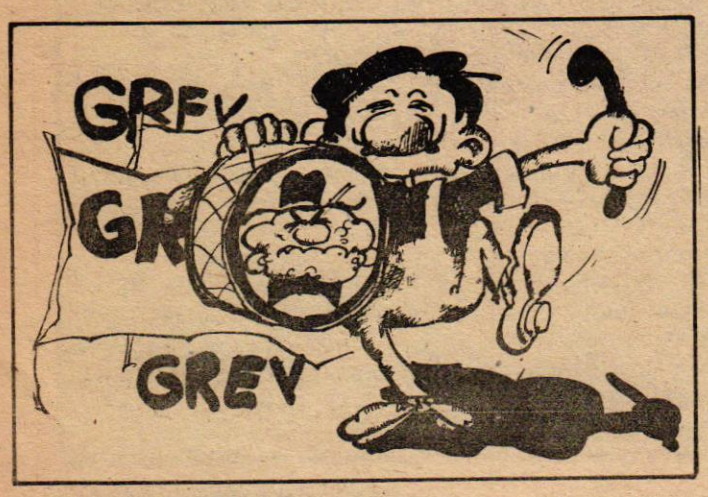

DİSK

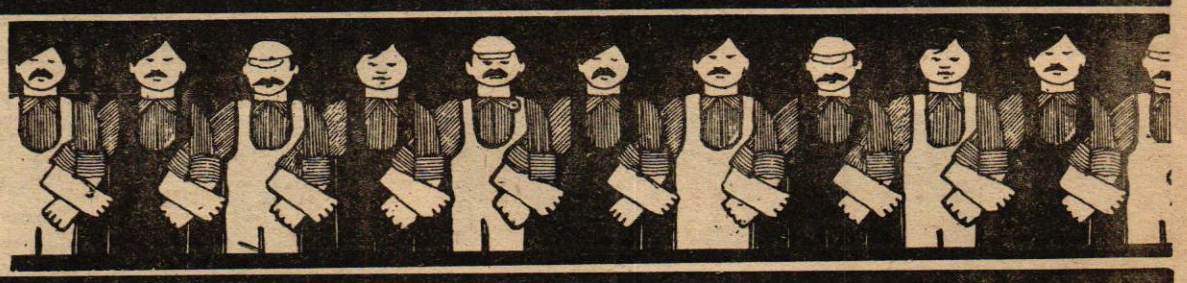

DİSK, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü önümüzdeki yıl, "Emekçi Kadınlar Kurultayı" olarak kutlayacak

Genel Başkanımız Abdullah Baştürk, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne ilişkin görüşlerini açıkladı. DİSK'in emekçi kadınların sorunlarına ve örgütlenmesine yaklaşımının da yer aldığı basın açıklaması şöyledir:

"Ülkemizdeki bağımlı kapitalist düzen, emekçi halkın hergün yüzyüze olduğu ve yaşamı çekilmez kılan sorunların başlıca nedenidir. Emekçi kadınların karşılaştığı sorunlar da kaynağını kapitalist sömürü düzeninden ve kapitalizm öncesi toplumlara ilişkin düşünüş ve davranış biçimlerinden almaktadır. Özellikle emekçi sınıfların kadınları; emekçi oldukları için ezilip sömürülürken, bir de kadın oldukları için baskı görmektedirler.

Bugün analar öldürülen evlatlarının acısını yüreklerinin derinliklerinde taşımaktadırlar. Artan hayat pahalılığı, evi çekip çevirmeye çabalayan ev kadınlarını şaşkına döndürmekte, hayatından bezdirmektedir.

Öte yandan ekonomik zorunluklar sonucu giderek daha fazla sayıda kadın çalışma yaşamına katılmaktadır. Kadınların çalışma yaşamına girmesi, onların ekonomik özgürlüklerini kazanmalarını ve toplumsal mücadeleye katılmalarını sağlamak açısından ileri bir adımdır. Ancak çalışma hayatına giren kadınlar üzerlerindeki toplumsal baskıya ek olarak, kapitalistlerin doğrudan sömürü ve baskısı ile karşılaşmaktadırlar. Dışarda çalışanlarının yanısıra ev işlerinin ve çocuk bakımının arasında sıkışan emekçi kadınlar sınıf mücadelesine yeterince omuz verememekte, sendikaların, demokratik derneklerin, siyasal örgütlerin çalışmalarında yer alamamaktadırlar. Çok az sayıda kadın bu çalışmalara katılsa bile, bulundukları birimin etkin ve belirleyici bir üyesi değil edilgen bir izleyicisi olmaktadır.

Türkiye işçi sınıfının devrimci sendikal örgütü, DİSK, emekçi sınıfların kadınlarının her türlü sorunlarının çözülmesi, emekçi kadınların üzerindeki sömürü ve baskının kaldırılması ve kadınların toplumsal mücadeleye etkin biçimde katılması için özel çaba göstermektedirler.

Bu doğrultuda işyerlerini esas alan, kadın işçi çalışma grupları oluşturulmuştur. DİSK emekçi kadınların baskısız ve sömürüsüz bir Dünya özlemlerini daha güçlü dile getirdikleri, bu yolda kadın erkek tüm emekçilerin verdiği mücadeleyi daha da yükselttikleri 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü, önümüzdeki yıl "Emekçi Kadınlar Kurultayı" olarak kutlamak üzere girişimlerini sürdürmektedirler.

DİSK "Kadınlar katılmaksızın gerçek bir kitle hareketi olamayacağının" bilincindedir ve kadınların kurtuluşunu, işçi sınıfı ve tüm emekçilerin kurtuluşu ile birlikte sosyalizmde görmektedir."

DİSK: "MÜCADELEMİZDE ANARŞİZME VE MACERACILIĞA YER YOKTUR"

Baştarafı 1. Sayfada

İşçi sınıfının mücadelesi örgütlü bir mücadeledir. Bu mücadele haklı bir sınıfsal temele dayanmaktadır. İşçi sınıfının mücadelesinde anarşizme, anarko-sendikalizme, maceracılığa yer yoktur. Türkiye işçi sınıfının mücadele sürecinde mahkum edilen yöntemlerde direnen, işçi sınıfı adına yapıldığı ileri sürülen davranışların, haklı mücadelemize karşı kullanılmasına asla izin verilemez.

DİSK maceracı ve bireysel eylemleri onaylamadığını bu tür eylemlerin işçi sınıfımızın haklı mücadelesi olarak gösterilmesine izin vermeyeceğini ve bu türden eylemlerin karşısında olduğunu bir kez daha kesinlikle ifade ederken:

Egemen sömürücü sınıfların ve emperyalizmin karanlık amaçlarına hizmet ve hergün işçilerin, emekçilerin, aydınların öldürülmesini siyasal amaçları için kullanmak isteyen siyasal iktidarın, daha fazla zaman yitirmeksizin istifa etmesi gereğini yineler."

DEMOKRASİ MİTİNGLERİNİN DÖRDÜNCÜSÜ İZMİT'DE YAPILACAK

Konfederasyonumuz **DİSK**'in düzenlediği bir dizi **"DEMOKRASİ MİTİNGİ"**nden dördüncüsü, **22 Mart** günü **İzmit**'de yapılacak. İşçi kıyımına, zamlara, pahalılığa, sürgünlere, anti-demokratik baskı ve uygulamalara, faşist saldırılara karşı düzenlenen mitingin hazırlık çalışmaları tamamlandı. Ülkemizin her yöresinden işçiler, emekçiler, tüm demokrasi güçleri, haklarını korumak ve yeni baskılara dur demek için işçi sınıfının ve örgütümüz **DİSK**'in öncülüğünde **İzmit**'de olacaklar.

İzmit'deki **DEMOKRASİ MİTİNGİ**'nin de, daha önce yapılan İzmir, Antalya ve Ordu Mitingleri gibi, işçi sınıfına yakışan disiplin ve kararlılık içinde geçeceğine inanıyoruz. **HAYDİ İZMİT'E DEMOKRASİ MİTİNGİNE.**

DİSK 1 MAYIS AFİŞ YARIŞMASI AÇTI

1 Mayıs 1980'in hazırlık çalışmaları sürerken, konfederasyonumuz **DİSK**, işçi sınıfının bu uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü için bir de afiş yarışması açtı.

DİSK'in geleneksel hale gelen **1 Mayıs** afiş yarışmasına bu yıl da çok sayıda ürünün gelmesi bekleniyor. Yarışmaya katılan ürünlerden ilk üç dereceye girenlere verilecek ödüllerin yanısıra, sendikalarımız da değer gördükleri çalışmaları basılı hale getiriyorlar.

Afiş çalışmaları olan üyelerimizi yarışmaya katılmaya çağırıyoruz. Ürünleri gönderme adresi, **(Disk Genel Merkezi Merter Sitesi İstanbul)**

ÖRGÜN

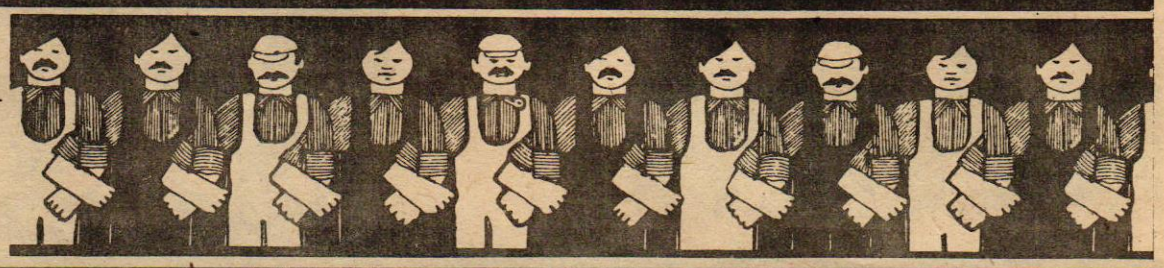

ESKİŞEHİR' DE İŞTEN ATILAN ARKADAŞLARIMIZIN İŞLERİNE DÖNMESİ İÇİN GİRİŞİMLER SÜRÜYOR

Eskişehir Belediyesi işyerinin yürürlükte bulunan toplu sözleşme maddelerinden bazılarının çiğnenmesi üzerine, sendikamız üyesi işçiler, **10 Ağustos 1979** günü işibırakarak, direnişe geçmişlerdi. İşverenin istemi üzerine iş mahkemesi konuya bakmış ve ihtiyati tedbir kararı koymuştu. Mahkemenin bu kararına uyar direnişçi arkadaşlarımız, eylemi kaldırarak, işbaşı yapmışlardı.

Mahkemenin bu kararı üzerine, işveren, direnişe katılan 903 işçiden, **8**'i işyeri temsilcisi olan **36** arkadaşımızın iş akdini fesh etmişti.

Bu olay üzerine, sendikamızın başlattığı girişimler sonucunda, **İl Hakem Kurulu,** 18.2.1980'de, işine son verilen temsilci arkadaşlarımızın işbaşı yapmalarına karar verdi. Fakat, kararı benimsemeyen **Eskişehir** Belediye Başkanı, uygulamaya geçmeyerek, **Yüksek Hakem Kurulu**'na başvuracağını bildirdi.

Bu arada, **İl Hakem Kurulu**'nun gerekçeli kararlarındaki şu satırlar, işveren Belediye Başkanının gerçek niyetini açığa çıkarmak açısından önemlidir.

"....Kanunsuz grev olarak nitelenen işi bırakma eylemine tüm işçi katılmışken, bunlardan sadece 8'i işyeri temsilcisi olmak üzere 36 kişinin iş akdi feshedilmiştir. Bu durum, eşitlik ilkesini hiçe sayan bir davranışın varlığını göstermektedir. İş akdi feshedilen işçilerin diğer işçilere göre daha ağır bir hatası olduğunu gösteren herhangi bir kanıt yoktur. İşyeri temsilcilerinden Ramazan Şahin'**in olay tarihinde izinli bulunduğu belgelenmiştir. İzinli olan ve dolayısıyla grev yapması bahis konusu bulunmayan bir kişinin dahi iş akdinin feshedilmiş olması, işveren belediyenin bu konuda sağlam delillere dayanmadığını göstermektedir..."**

İş akitleri feshedilen tüm arkadaşlarımızın tekrar işbaşı yapmaları için sendikamızın başlattığı girişimler yoğun olarak sürüyor.

EĞİTİM

Eğitim Dairemiz tarafından merkezi olarak programlanan Eğitim Seminerlerimizin, Ocak ve Şubat aylarında yapılması gereken bölümlerin tamamlandığını geçen sayılarımızda dökümünü vererek değerlendirmiştik.

8.Dönem Erken Olağan Genel Kurulumuzun 19-20 Nisan 1980'de yapılması kararlaştırıldığından, eğitim seminerlerimize genel kurul yapılıncaya kadar ara verilmiştir.

Bursa seminerinden bir görüntü

İzmir'de yapılan seminere katılanlar dersleri ilgiyle izlediler.

AVCILAR BELEDİYESİ LOKALİ AÇILDI

Avcılar Belediyesi'nde çalışan sendikamız üyesi işçiler bir lokale kavuştular. Lokalin, en verimli biçimde kullanılması gerektiği kanısında olan **Avcılar Belediyesi** işçileri çeşitli gereksinimlerini saptadılar.

İşyeri temsilcileri **İsmail Sarıtepe, Enver Karasansar, Tuncer Meriç, Süleyman Özgündüz, Aydın Koç,** ve **Hasan Çelik,** lokalin kullanımı için birlikte yaptıkları tesbitleri şöyle sıraladılar:

1.lokalde periyodik olarak her hafta eğitim toplantısı yapılacak Bu toplantılarda günlük sorunlar-olaylar, işhukuku ve sendikal konulardaki eksiklikler giderilmeye çalışılacak. Bu periyodik toplantılar, çevre belediyeler (**Küçükçekmece, Sefaköy, Halkalı....**)de çalışan Genel-İş üyelerine de açık olacak. 2.Lokalde işyeri birimlerinin; (**Temizlik, araçlar amirliği, su işleri, fen işleri..**) grup toplantıları yapılacak. Bu toplantılara, gerek görüldüğünde, işyeri amiri ve yöneticileri de çağrılacak. İzlenen yöntemle, işyerinde, dedikoduya, bölücülük ve mezhepçiliğe disiplinsizliğe son verilmesi, her türlü sorunun açık tartışılması sağlanacak.

3.Lokal, aynı zamanda arkadaşlarımızı, kahvehanelerin pis havasından kumardan ve benzeri kötü alışkanlıklardan da kurtaracak.

İşçi sınıfı ve sanat

TİYATRO KURALIM

Ahmet masadan kalkarken **"Tamam"** dedi **"Bu iş" "Biz gidip sendikayla konuşalım. Elbet yardım ederler"** Osman'la birlikte temsilcilikten hızla çıktılar. Ana kapıya doğru yürürken İhsan ustayla karşılaştılar. **"Ne o Ahmet, burnunu boynuna gömmüş nereye böyle?.."** dedi İhsan usta. Ahmet onu görmemişti. İrkildi. **"Selam usta"** dedi. "sendikaya gidiyorduk. Şu bizim tiyatro işi var ya onu konuşacağız."

"Ne tiyatrosuymuş bu?"

"Sahi senin haberin yok. Bir hafta on gündür bu meseleye kafa patlatıyoruz. Benim pek niyetim yoktu ya aslında..."

Osman sözünü kesti. **"Beş arkadaş bir araya geldik usta, Ahmet abiyi de ikna ettik, işyerinde tiyatro kuracağız."**

Bir kahkaha patlattı İhsan usta,

"Ulan aklınız birkarış havada be..."

"Niye havadaymış İhsan usta. Olmadık şey değil ki. İzmir Belediyesinde çalışan bizim sendikadan arkadaşlar yapmışlar pekala da olmuş. Üstelik Genel Merkez de yardım etmiş onlara, çıkıp bir güzel oynamışlar "Bizim Oyunumuz"u . EMEK'te, ta ne zaman yazmıştı okumadın mı?.. Bizim neyimiz eksik ki? Yeterki inanalım gerekli olduğunu, yararlı olduğunu bilelim. Bir işe kalkışmışız, sende aklınız bir karış havada diyorsun.."

Osman, bombardımana devam edecekti, Ahmet girdi araya.

"Tamam Osman, İhsan ustayı söylediğine söyleyeceğine pişman ettin. Adamcağız şakada mı yapmasın be..." Sonra İhsan usta ya döndü" **Hemen biz hele bir çalışmalara başlayalım. İhsan usta da bir el atıverir değil mi usta?"** İhsan usta şaşkın bakıyordu. Birşeyler mırıldanırken, **"Haydi eyvallah"** dedi Ahmet. **"İşimiz acele. Sen temsilcilikte otur, bir saate döneriz biz."** Hızlı adımlarla uzaklaştılar. Döndüklerinde güneş batmak üzereydi. Tiyatro çalışmasına katılacak arkadaşlar, bekliyorlardı. Oturdular. Hepsi Ahmet'le Osman'ın ağzının içine bakıyordu. Yalnız İhsan usta, bir kenara çekilmiş, sigarasından derin nefesler çekiyor ve pencereden dışarıyı seyrediyordu. İlgisiz gibiydi. Ahmet söze nerden başlayacağını düşünüyordu. Osman dayanamadı. **"Tamam"** dedi. **"Sendika çalışmamızı destekliyor."** Ali atıldı. **"Eee...ne yapmalıymışız, yol yordam göstermediler mi?... "Gösterdiler"** diye girdi Osman. Sözü sürdürecekti, İhsan usta oturduğu köşeden karıştı. **"Siz daha ne yapacağınızı bilmiyorsunuz. Yol yordamınızı bellememişsiniz, artislik yapacaksınız başıma."** Ali tekrar girdi araya. "Yahu usta sen de muhalefet edip durma. Kırkyıllık tiyatrocu değiliz ya. Bir iş yapacağız, elbette örgütümüzden yardım isteriz. Bize yol yordam gösterin deriz..."

"Tamam, tamam arkadaşlar. Daha meseleyi anlatmadan siz tartışmaya giriştiniz. Bırakın da bize neler önerdiler onları anlatayım size. Aslında bizim düşündüklerimizden pek de farklı değil hani..." Ahmet, şöyle bir toparlandı sandalyede. **"Şimdi arkadaşlar"** dedi. **"Sendikamız, bizim tiyatro çalışmalarımızı destekliyor. Daha önce İzmir'de tiyatro çalışmaları yapan arkadaşlarımızı da destekledikleri gibi. Yalnız bize söyledikleri şu: Ülkemizde, işçi tiyatrosu konusunda pekçok deney var. Ama, herşeyiyle kotarılıp bitirilmiş tekbir örnek çalışma çıkmıyor karşımıza. Ama bir yandan da, işçilerin kendi aralarında en yoğun uğraştıkları kotarmaya çalıştıkları sanat dallarından biri de tiyatro. Şimdi bu durumda bizim karşımıza pekçok sorun çıkıyor. En başta hangi oyunu oynayacağız? Oyunu kim yönetecek? Nerede ve kime oynayacağız? Provaları nerde yapacağız?..."**

İhsan usta söze girdi. **"Siz daha başlamadan bitmişsiniz oğlum..."** Gülüştüler. Sonra kaygılı bakışları, Ahmet'in yüzünde toplandı. Ahmet, **"Tamam dedi"** kaygılanacak birşey yok. Biz bütün bunları en başta önümüze koymuştuk. Şimdi, neler yapacağımızı konuşacağız."

Dikkat kesildiler. Ahmet ağır ağır başladı söze.

"İlk başta, kesin olarak hangi arkadaşlar çalışacak onu saptayacağız. Üç kişi mi beş kişi mi on kişi mi?, kaç kişiyse ama kesin olarak istekli olacak arkadaşlar. Ondan sonra oyun araştırmaya başlayacağız. Bu konuda, Eğitim Dairemiz ve Emek gazetemiz bize yardımcı olacak. Hazır oyun bulup oynayabileceğimiz gibi elimizde bir olanak daha var. Kendi işyerimizin koşullarına göre bir oyun ortaya çıkarabiliriz."

"Yani kendimiz mi yapacağız" dedi arkadaşlardan biri.

"Evet" dedi Osman **"İşverenin grevi kırmak için düzenlediği oyunları anlatırız, o oyunlara gelen bi iki grevci tipi koyarız..."**

"Ohooo..şimdiden oyunu yazmaya başladınız" dedi İhsan usta. Oturduğu köşeden kalkmış aralarına gelmişti. **"Evet"** diye sözü sürdürdü Ahmet. **"Eğer oynayacağımız oyunu kendimiz yazacaksak, önce iki üç arkadaşı bu işle görevlendireceğiz. Onlar, ortaklaşa ürettiğimiz fikirleri kağıt üstüne dökecekler."**

"İyi de abi" dedi arkadaşlardan biri. Biz hiçbirimiz öyle edebi laflar edemeyiz. Uzun uzun yazamayız.

"Doğru. Ama hiçde uzun olması gerekmez oyunumuzun. Konuşmaları da, gündelik konuşmalarımızdan alabiliriz pekâlâ."

"Evet, oyunu yazacak arkadaşları saptadık diyelim ondan sonra...?"

"Ondan sonra, oyunu son haline getirmek için, çalışmaya katılan tüm arkadaşların görüşüne başvuracağız. Ardından da rolleri dağıtacağız...Herkes rolünü okuyarak prova yapacağız. Bu provalardan sonra da, artık rollerimizi ezberleyip, oynayarak prova yapacağız."

"Orhan abi de bize yardımcı olur değil mi? Okul zamanında o da tiyatro oynamış..."

"Sahi nerelerde Orhan yahu, ne zamandır arayıp sorduğu yok.."

"İşleri vardır herhalde. Gelir bugünlerde."

"Ondan da yardım alırız canım.."

"Biz bu kadar güzel bir çalışmayı başlatmışken kim desteklemez ki bizi..."

"Evet arkadaşlar bugünlük bu kadar yeter. Şimdi, biranönce çalışmaya başlıyoruz. Sendikamızla sürekli ilişki sağlıyoruz. Yayın organımız Genel-İş E-MEK'i, çalışmalarımızdan sürekli haberdar ediyoruz. Tamam mı arkadaşlar?..."

İhsan usta dışında tümü **"tamam"** dedi. Temsilcilikten çıkarken neşeliydiler. Ortaklaşa bir iş üretecek, ürettiklerinin sonuçlarını kendi elleriyle derecek ve nereye gittiğini, ne işe yaradığını gözleriyle göreceklerdi....

Ana kapıya doğru yürüyorlardı,

"Şu insanoğlu, taaa taş devrinden buyana boşyere uğraşmadı herhalde sanat denilen şeyle.... Durbakalım bunlarınkinde de bir hayır vardır..." diye geçiyordu İhsan ustanın aklından. Akşam, bozbulanık rengini, geceye bırakıyordu...

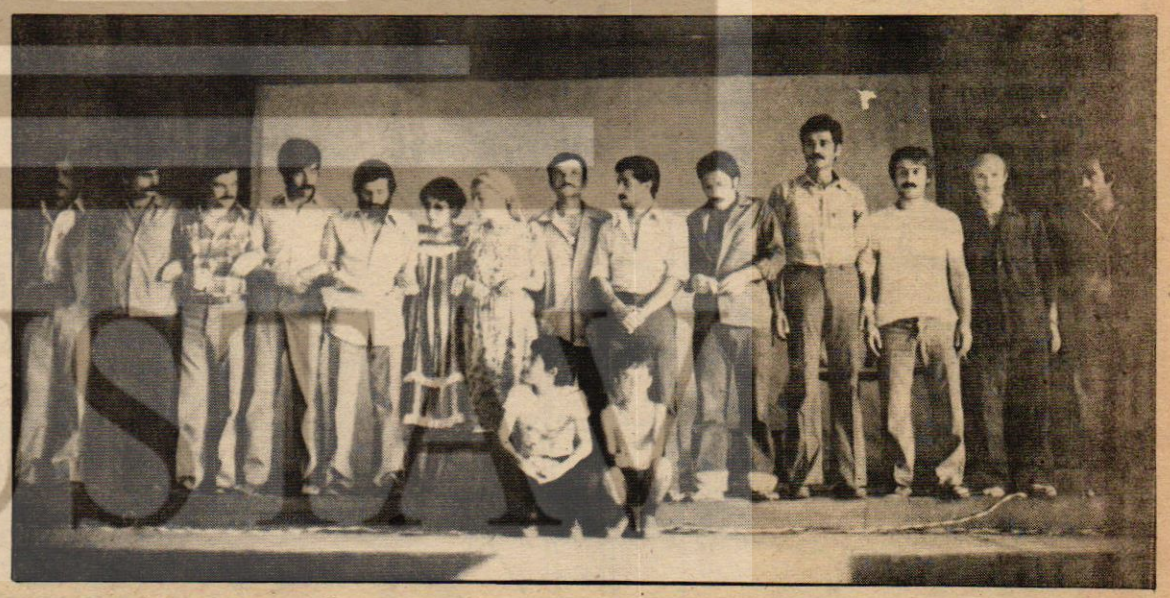

Tİ-SAN SANAT ÖRGÜTLERİNİ DAYANIŞMAYA ÇAĞIRDI

Tüm Tiyatro Sanatçıları Birliği (Ti-San) **Devlet Tiyatrosu** çalışanlarına karşı uygulanan son baskı ve yıldırma eylemlerine karşı emekten yana tüm güçleri ve sanatçı örgütlerini dayanışmaya çağırdı.

Yapılan açıklamada, baskı ve kıyımların, devlet tiyatrolarını yine işlevsizliğe ve seyircisizliğe iteceği belirtilerek, şöyle denildi: **"Sanat ancak sanatçıların özgür bir ortamda yaratması ve yarattıklarının, toplumla, toplumsal yaşamla bütünleşmesi halinde uygulayıcısına ve izleyicisine estetik haz ve dünyayı değiştirici düşünsel faaliyet aktarabilir. Önümüzdeki günlerde yoğun olarak sürdürüleceği anlaşılan kıyımlara karşı, tüm sanatçı örgütlerini ve demokrasi güçlerini dayanışmaya çağırır, sanatın ve sanatçının özgürlüğü, kültür alanının demokratikleştirilmesi yolunda mücadele vermede kararlılığımızı duyuruz."**

EĞİTİM

TOPLUMSAL DÜZEN, ÜCRET VE EMEK 3

Çizen / Oktay EKİNCİ

ESKİŞEHİR' DE GREV OYLAMASINI KAZANDIK

Eskişehir Belediyesi işvereninin, toplusözleşmenin bazı maddelerini ihlal etmesi üzerine, bu belediyede yasal grev hakkımız doğmuş oldu. Sözleşmenin ihlali üzerine, konu uzlaştırma kuruluna götürüldü. Uzlaştırma Kurulunun kararına işveren yanıt vermedi. Sendikamız ise kararı redetti. Bu aşamada, **4 Mart 1980** tarihinde alınan **289** sayılı grev kararı işyerlerinde askıya çıkarıldı. İşverene duyuruldu. İşveren işçi arkadaşlarımıza baskı yaparak zorla imza toplanmasını ve grev oylaması yapılmasını sağladı. **14.3.1980** günü temizlik işlerinde yapılan grev oylamasında işçilerin büyük çoğunluğu **"GREVE EVET"** diyerek, işverene gereken yanıtı verdiler.

Eskişehir 1 No'lu Şube Başkanı **Atilla Öngel**, konuya ilişkin olarak gazetemize yaptığı açıklamada şunları söyledi: **"Eskişehir belediyesi işvereni, bundan böyle temizlik işlerindeki tüm varlığını yitirmiştir.** "birşey anlamaz" **dedikleri temizlik işçisi arkadaşlarımız, işverene iyi bir tokat atmışlardır. Yapılan grev oylamasından alınan sonuç, demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerinin yaşama geçirilmesi doğrultusunda atılmış önemli bir adımdır. Bu sonuçla, işverenin baskısı kırılmıştır. Temizlik işçileri güçlerini göstermişlerdir."**

Sakarya Şubemizin örgütlenme çalışmaları başarıyla sürüyor

Sakarya Şubemizin örgütlü olduğu **Adapazarı Belediyesi ESO İşletmeler Müdürlüğü'**ne bağlı **Oto Grubu** işyerinde çalışan işçilerin sendikamıza üye olmasına rağmen, merkezi **Ankara'**da bulunan **"Türk Genel-Sen"** adlı sarı sendika, bu işyerinde yapmak istediğimiz toplu sözleşmeye ilişkin yasal başvurumuza itiraz etmiştir.

Bölge Çalışma Müdürlüğü'nün, yetki uyuşmazlığını çözmek için, gerekli evraklar ve üye kayıt fişlerini istemesi üzerine sendikamız **Genel-İş**, gerekli evraklarla, üye kayıt fişlerini **Bölge Çalışma Müdürlüğü'**ne vermiştir. **Türk Genel-Sen** gerekli evrak ve üye kayıt fişlerini ilgili müdürlüğe ibraz edememiştir. Yapılan inceleme sonunda işyerinde çalışan **173** işçinin de **Genel-İş** üyesi oldukları anlaşılmış ve böylece işyerindeki yetkimiz kesinleşmiştir.

Öte yandan, gene **Sakarya** Şubemizin çalışma alanı içinde bulunan **Ferizli Belediyesinde** çalışan işçiler, sarı sendika çemberini kırarak, sendikamız çatısı altında örgütlenmişlerdir.

Yıllardan beri işçilerin sorunlarıyla ilgilenmeyen, işçileri işverenlerin insafsızlığına terkedenler, bu işyerinde sendikamızın bağıtlamak istediği toplu sözleşmeye ilişkin yasal başvuruya itiraz etmişlerdir. Ancak, yapılan inceleme sonunda, **Ferizli Belediyesinde** çalışan 11 işçinin de **Genel-İş** üyesi oldukları anlaşılmıştır. **Ferizli** Belediyesinde çalışan arkadaşlarımız adına toplu sözleşme görüşmeleri için, çalışmalara başlanmıştır.

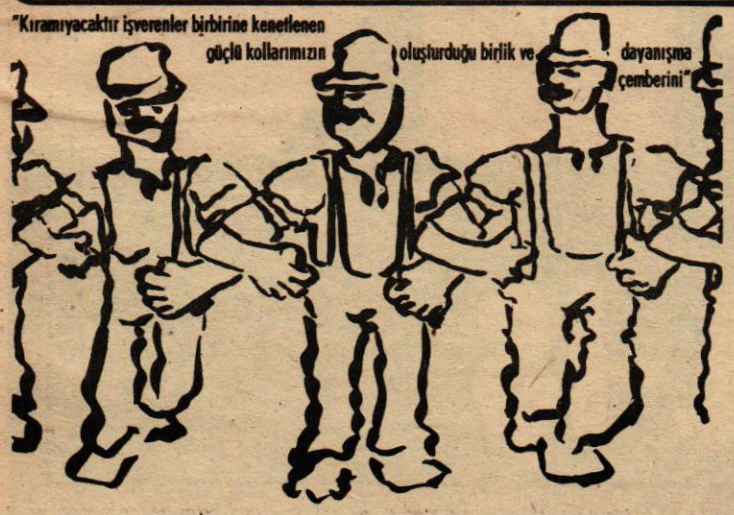

YORUM

VERGİYİ YİNE EMEKÇİLER ÖDEYECEKTİR

aracıdır. Bu tasarıların belli başlı özelliklerini kısaca inceleyelim.

Büyük bir reklâm kampanyasının eşliğinde Meclislere gönderilen Vergi Yasa tasarıları, Türkiye'deki vergi adaletsizliğini ve vergi kayıplarını daha da artıran hükümler taşımaktadır. Vergi kaçakçılarının ve Devlete vergi vermeyen toprak ağaları ve benzeri rantiyelerin bu günkü avantajları aynen korunmaktadır. Hatta yıllık beyanname verenlerin sayısını azaltıcı yönde değişiklikler getirildiği için, kaçakçılık daha da artacaktır. Vergi denetimi tümüyle işlemez hale getirilmektedir. Yeni tasarı mülk sahibi sınıfların toplam vergi yükünü de artırmamaktadır. Şu halde egemen sınıflar bakımından yeni vergi dağılımında önemli bir değişiklik yapılmamaktadır.

Yeni tasarıların ilginç olan yanı, işçi ve memurlarla ilgili hükümlerdir. İlk bakışta, ücretlerden alınan gelir vergisinde bir indirim yapılıyormuş gibi görünmektedir. Tasarı gerçekleştiğinde, bordrolardaki ücret üzerinden kesilmekte olan gelir vergisi eskiye göre azalacaktır. Evli, çocuklu ve bekar ücretliler arasında adaletsizliklere yol açacak hükümler bulunmasına karşın, en az geçim indirimi ile özel indirim hadleri yükseltilmektedir.

Ancak hükümet bir yandan gelir vergisinde sadece bugün için bir azaltma yaparken, öte yandan bu azalmayı telafi edecek kadar da yeni vergi getirmektedir. Bir eliyle verdiğini öteki eliyle almayı planlamaktadır. Hükümet bunu üç türlü yapmaktadır. **Birincisi,** ikramiye, fazla mesai ve benzeri ücret dışı ödemeler şimdi olduğu gibi ayrı olarak değil, ücretlerle birleştirilerek vergilendirilecektir. Böylece bir saatlik fazla mesai ya da bir tek ikramiye bile, en az yüzde 45 oranında vergiye tabi olacaktır. Vergi tarifesinin yüzde 45'ten başlaması ve artan oranlı olması nedeniyle bu uygulama, ücret dışı ödemelerin tüm anlamını ortadan kaldıracaktır.

İkinci olarak, yeni vergi tasarıları ile Gelir Vergisi Kanunu'nun 25'nci maddesinin 7'nci fıkrası tümüyle değiştirilmektedir. Bilindiği gibi, bugün işçinin işten ayrılması halinde toplu sözleşme hükümlerine ve iş yasasına göre bazı tazminatlar ödenmektedir. Kıdem tazminatı, İhbar tazminatı, hizmet ikramiyesi, işten ayrılma tazminatı gibi adlar alan bu ödemelere topluca **"işten çıkma tazminatı"** denilir. İşte bu tazminatların 24 aylığa eşit bölümü, Gelir Vergisi Yasası'na göre gelir vergisinden istisna edilmiştir. Yeni tasarı kıdem tazminatı dışında tazminatları istisna dışı bırakarak, bunların ücretle birleştirilmek suretiyle vergilendirilmesini amaçlamaktadır. Bu yeni bir vergidir. Ayrıca, bugünkü uygulamada, işçinin tazmitanının 24 aylık ücretin 7,5 katının karşılığı olan bölümü vergiden istisnadır. Oysa yeni tasarı istisna edilen miktara yeni bir sınır getirmektedir. Bu yeni sınır, 1'nci derecenin son kademesinden emekli olan 30 yıllık Devlet Memurunun alacağı emekli ikramiyesidir. Bu da yeni bir vergi yükü getirecektir.

Üçüncü olarak; Hükümetin yeni vergi tasarısı, emekçilerin ödeyeceği dolaylı vergileri alabildiğine artırmaktadır. Getirilen yeni vergilerden önemli bir bölümü tüketimden alınacaktır. Yani emekçiler satın aldıkları şeylere para öderken onun vergisini de birlikte ödeyeceklerdir. Çünkü katma değer vergisi adıyla bir malı üretenlerden alınacak olan vergi, o üreticiler tarafından o malın fiyatına ekleneceği için, doğrudan doğruya tüketiciye yansıyacaktır. Böylece örtülü bir biçimde ve kapitalist ekonominin işleyiş kuralları nedeniyle yeni gelen vergiler de emekçilerin sırtına binecektir.

İşte bu ve daha başka bazı düzenlemeler dolayısıyla, hükümet görünüşte emekçilerin vergi yükünü azaltacakmış gibi sunulan Tasarılar yoluyla, aslında emekçilerin gözünü boyamaktadır.

genel-iş emek

EMEK

ONBEŞ GÜNLÜK İŞÇİ GAZETESİ

Sahibi: **Abdullah BAŞTÜRK** Genel Yönetmen: **İsmail Hakkı ÖNAL** Sorumlu Yazıişleri Müdürü: **Hasan MERT** Yönetim Yeri: **Rüzgârlı/ Gayret Sokak No: 1 Ulus/ANKARA** Tel: **10 40 21-10 52 47** Dizgi, Kamera, Montaj, Baskı: **EM-AŞ Web Ofset Tesisleri Ulus/ANKARA** Sayı: **358-15 MART 1980** Baskı Sayısı: **75 bin** Ederi: **500 Kuruş** Basım Tarihi: **19 MART 1980**

ANAYASA

MADDE 42-Devlet,çalışanların insanca yaşaması ve çalışma hayatının kararlılık içinde gelişmesi için,sosyal, iktisadi ve mali tedbirlerle çalışanları korur ve çalışmayı destekler. Angarya yasaktır...

UYARIYORUZ ANGARYAYA SON

DİSK GENEL-İŞ